

ÉLELTÜNK

XXI. évf. 5. szám (21. Jahrg., N. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

1989 május

P. SZÖKE JÁNOS SDB:

Pünkösdi program

Ez az ünnep erőt, tüzet és forradalmat jelent. A fiatal apostoloknak és a megkereszteitek tömegének nem csak az izma duzzadt a lüktető piros vér folyásától, hanem lelkük is új erőre kapott: nem féltek többé, kiegyenesedtek és hirdették Isten csodálatos tetteit. A szétoszló tüzes nyelvek (Ap. Csel. 2,3) leereszkedtek mindegyikükre és elteltek Szentlélekkel. A forradalmi ebben az ünnepben nem egy politikai rendszer elleni zendülés, hanem az első keresztyének megváltozott életmódja, amely nemcsak lelküket hatotta át új erővel, hanem a hétköznapi életüket is gyökeresen átformálta. Ennek a gyakorlati formáját Szent Péter pünkösdi beszédében olvassuk az Apostolok Cselekedetében:

„Ezek állhatatosan kitarítottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban. Szent félelem fogott el mindenkit, mert az apostolok által számos csodajel történt Jeruzsálemben és általános félelem uralkodott. A hívek mind összetartottak és

mindenük közös volt. Birtokaikat eladták és az árát szétosztották kinek-kinek szükségéhez mérten. Egy szívvel-lélekkel mindennap állhatatosan megjelentek a templomban. A kenyértörést házankint végezték és örvendezve, tiszta szívvel fogyasztották el eledelüket. Magasztalták az Istent és az egész nép szeretetében álltak. Az Úr pedig napról-napra növelte az üdvösségre rendelték számát.” (Ap. Csel. 2,42–47)

Ennek a forradalmi programnak min-

gány magatartás! Pogányok lettünk mi is? Tertullianusz a maga kemény és túlzó módján a pogányokról azt mondta: „Ők pedig utálják egymást.” A felsorolt rekord bűnökből sok lenne egy is. Az egész lista azonban arról tanúsodik, hogy az első keresztyének magatartásából nagyon keveset valósítottunk meg. Talán ismerjük és tudjuk mi a keresztyén élet lényege, hiszen annak nagyon sok törvénye ott rejlik a lelkiismeret dícsérő vagy elmarasztaló hangjá-

SÍK SÁNDOR (1889–1963):

Orgonailat

*A hold ezüstös csónaka
Az ég vizén evez.
Oly tiszta, szép az éjszaka!
A föld oly fűszeres!
Az álmodó nagy orgonák
Az ifjú kerten át
Mintha dalolva ontanak
A május illatát.*

*Hull, hull a zsongó balk lepel
Az illat fátyola.
Az éjszakában ünnepel
A teltség mámorja.
Illattal, csenddel telve mind:
A tó, a föld, a fény —,
Oly csordulásig telve, mint
A jó Istennel én.*

ROMÁNIA MEGBÉLYEGZÉSE AZ ENSZ-BEN

Az ENSZ Emberi Jogok Bizottsága szavazásra bocsátotta a svéd kormány javaslatát, amely különbizottság felállítását kérte a romániai emberjogi sérelmek kivizsgálására. A március 9-én, Genfben tartott ülésen összesen 43 tagállam képviselője vett részt. 21 ország, köztük valamennyi résztvevő nyugati ország a svéd fődelegátus által benyújtott javaslat mellett szavazott; ellene 7 ország (Kína, Kuba, Pakisztán, Etiópia, Banglades, Szomália, Sri Lanka); 10 ország tartózkodott (köztük Jugoszlávia, Brazília, India, Irak); végül 5 ország bojkottálta a szavazást, azon nem vett részt: NDK, Szovjetunió, Ukrajna, Bulgária és Marokkó.

Kétségkívül a magyar emigráció eddigi legeredményesebb politikai akciója zajlott le. Különösen hatásosnak bizonyult a Nemzetközi Pax Romana széleskörű akciója és az „SOS Erdély” Genfi Bizottsága által kezdeményezett levélakció. Ennek során az ENSZ-Bizottsághoz rövid idő alatt 160 ezer, különböző nyelveken írt levél érkezett, sürgetve a romániai jogtiprások, elsősorban az erdélyi két és félmillió magyar kisebbséget létező fenyegető helyzet kivizsgálását és orvoslását.

FÖLDINDULÁS MAGYARORSZÁGON ?

A Magyar Pax Romana Reichenau-szigetén tartott kongresszusán neves nyugati és hazai előadók világították meg az otthoni felgyorsult társadalmi-politikai változásokat, ezeknek várható kihatásait, a reményeket és veszélyeket, amelyekkel számolni kell. — Bővebben a 3. oldalon.

den pontja érdekes, ha azt a magyar közösségeink megvalósítanak teljes egészében, akkor egy virágzó keresztyén élet alakulna ki közöttünk. Két kifejezést azonban vizsgáljunk meg közelebbről: „Összetartottak és mindenük közös volt”. Tertullianusz kemény ítélete: „A Krisztus előtti világ szeretet nélküli volt”, talán túlzás, de megpróbálja kifejezni, miért gyakorolt megdöbbentő vonzóerőt a keresztyénség a tömegekre és a vezető rétegre. A szeretet evangéliuma megvalósította az ember lényegének legtitkosabb rejtekébe beleírt testvériséget, amelyet egyetlen filozófia sem tudott átültetni a mindennapi életbe. A pogányokat az döbbenette meg leginkább, hogy olyan emberekkel találkozott, akik megélték az egységet, szerették és kölcsönösen támogatták egymást és tulajdonukat a rászorulókkal megosztották. Juliánusz császár megállapítása szerint a keresztyénség nagy titka a szeretet minőségétől függ. Szállóige lett a keresztyén ókorban Krisztus követőinek minősítése: „Látjátok, — mondták a pogányok — ezek mennyire szeretik egymást”.

Egy külföldi barátom nem régen beszélt velem a magyarokról. Fájó igazságot mondott. Ismerte a rekordok könyvét és abból kiolvasta, hogy a magyarok az öngyilkosság, az alkoholizmus és a magzatelhajtás terén világ bajnokok lettek. Hozzáfüzte a szomorú listához azt is, hogy nem kerültek még be a rágalom és a pletyka rendkívüli gyakorlása miatt a rekordok könyvébe, de nagyon közel állnak hozzá. A rosszakaratú értelmezések, a megnemértés, a sok légből kapott kitalálás és a „jól informált” és más-tól felszedett s továbbadott hírek sok testvérünket arra készíteti, hogy az élete felét helyesbítéssel vagy cáfolattal töltsék. Ez nem keresztyén, hanem po-

ban, csak nem szabad süketen állni előtte.

Pünkösdi erőt, tüzet és forradalmat jelent, irtam a cikk első sorában. Nekünk is hozzá kell látni, mint a keresztyén ókorban tették: kiegyenesedni és cselekedni. Semmi mást, mint azt, amit a jeruzsálemi hívek tettek Szent Péter beszédére. Egyénenként, de a keresztyén közösségeinknek is megvannak a problémái, amelyeket csak akkor tudunk orvosolni, ha visszatérünk a gyökérhez, ha eredeti keresztyének leszünk.

Szent Péter ezt egy mai prédikációjában úgy mondaná, hogy gyakoroljuk vallásunkat állandóan és állhatatosan. Legyünk keresztyén magyarok a szürke hétköznapiokon is. A magyar keresztyén szülők legyenek mélyen vallásosak, gyermekeiket ne küldjék a templomba, hanem vigyék el őket magukkal. Ők térdeljenek le elsőnek a bűnbánat vételére. Legyenek melegek a magyar otthonok a közös imádság végzése által. Rágaskodjunk hitünkhöz az idegenben is és ne engedjük félrevezetni magunkat különböző tévtanoktól, amelyekről nem vagyunk meggyőződve, hanem csak emberi tekintet miatt könnyebbnek tartjuk azokat. Szent Péter valószínűleg hozzá tenné még azt is, hogy a személyes terhet, a magányt rázzuk le magunkról, menjünk az emberek közé és szeressük őket, tegyünk jót velük, mert a megosztott öröm dupla öröm és a megosztott fájdalom fél fájdalom.

Nem vétünk a keresztyén hagyomány ellen, ha egy újabb apostol buzdító szavát is meghallgatjuk. Amikor Mindszenty bíboros 1974-ben Stuttgartba látogatott és elmondtam neki, hogy a lelkipásztori körzetemben négyezer magyar él, a bíboros rögtön felhasználta az alkalmat, (Folytatás a 2. oldalon)

Vasárnapi gondolatok

PÜNKÖSDVASÁRNAPRA
(május 14)

„Abogy engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket”. (Jn 20, 21)

Jézus nem tartja meg magának a küldetést, amelyet az Atyától kapott — s rövidesen bevégez. Mint mindent, ami az Atyától jött — szeretet, megbocsátás, gyógyítás, új remény... — tovább adja tanítványainak. Nekünk is, a küldetéssel együtt.

Micsoda felelősség tulajdonképpen Isten küldetésében, megbízatásában járni az élet útjait. Szerencsére nem mi választottuk ki Istent, hanem Ő minket magának. Különben nem tudnánk megállni e felelősségben.

Aki semmit nem vesz észre mindaból, amit az Atya nekünk küldött — még a küldetést sem — a számunkra legegyszisztenciálisabb értéket, az Istent tagadja meg.

Másrészt Isten végtelenül bátor is: ránk merete bízni művét és küldetését. Pedig hol vagyunk mi attól, hogy megfeleljünk a követelményeknek. Szerencsére nem vagyunk „egyedül” a küldetés terhével, sem saját magunk elégtelenségével.

SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJÁRA (május 21)

Jézus búcsúbeszédében így szólt tanítványaihoz: „Még sok mondanivalóm volna, de most nem bírátok elviselni”. (Jn 16,12)

A búcsúzó Jézus tudja, milyen „rövid” volt tanítványai számára ittlétének „hosszú” ideje. Emberi módon lassan értünk, különösen isteni dolgokban. Van, amit sohasem fogunk igazán megérteni — nem a misztériumokra gondolok — de példának okáért Isten jószágára a bűnössel szemben.

Jézus jobban tudja, mint mi, mennyit „bírnak” elviselni. Nem terhel meg jobban, mint amennyit elbírnak. A baj ott van, hogy sokszor azt sem viseljük el, amit bírnánk.

ÚRNAPJÁRA (május 25)

Odament Jézushoz a tizenkettő: „Bocsásd el a népet... hogy ennivalót keressenek, mert itt elhagyatott helyen vagyunk”. (Lk 9,12)

Az apostolok helyzete mind kilátástalanabb: lehanyaglóban a nap, fáradt és éhes a nép, nincs étel, szállásra sincs lehetőség. Segítség — látszólag — nincs. Jézusra elfelejtettek gondolni — ismét egyszerűen.

Jézus ismeri a helyzetet, készen áll segíteni az emberek elhagyatottságán, csak kérni kell Őt. Vár, amíg segítségét elfogadjuk.

(Folytatás a 2. oldalon)

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

A két haza elmélete

A magyarságtudatról írt cikkemre többen levéllel válaszoltak. E reakciók mutatják, mennyire jó volt ezt a témát felvetni. E hozzászólásoknak, még ha néha fenntartást is tartalmaznak, igen örülök. A magyarság megítélésében nem tulajdonítok magamnak csatlakozhatatlanságot. Már az is jó, ha cikkeimmel e problémát tudatosítom és megoldásához legálább valamelyest hozzájárulhatok.

Az utolsó cikkemben felemlítettem Pfeiffer Miklósnak az „emigrátszre” vonatkozó tréfás ötleteit. Tréfás volt csakugyan a megjegyzései módja, de tartalmukban nagyon is komoly dolgot érintettek. Az emigrátsz nemcsak abban áll, hogy a külföldre menekültek nehezen találják meg helyüket. A külső magatartásuk benső bizonytalanságból ered. Egy alkalommal azt mondta nekem Miklós bácsi: *Másoknak nem merem mindig megmondani, nem akarok senkit sem megsérteni, de tudnod kell, a menekültek többé-kevésbé mind beteg lelkek.* Azt hiszem, Miklós bácsinak igaza volt. Akkoriban túlzásnak tartottam, amit mondott. Minél többet foglalkoztam a magyarokkal, annál inkább meggyőződtem, hogy mi menekültek beteg lelkek vagyunk. E betegség a hazai földből való erőszakos kiszakadás következménye. Meglett fákat, főképpen öreg fákat nehéz idegen földbe átültetni. Azt hiszem minél sajátosabb egy-egy nép világfelfogása, világszemlélete, annál nehezebb és annál több kockázattal jár ez az átültetés. A magyarság mindig nyugat felé tájékozódott, Szent István ennek intézményes formát is adott, de földrajzi helyzetünkkel fogva, és egyéb sorscsapás következtében a nyugati világ peremére kerültünk. Talán úgy is mondhatnánk: mi százszázalékban európaiaknak tartottuk magunkat, de a nyugati népek nem mindig annak tekintettek bennünket. Nem csoda tehát, hogy a magyarok a külföldön idegenben érzik magukat, s hogy hosszú idő múlva

is lelkükben visszasírják az otthoni életstílust. Nemcsak azért járnak szívesen haza látogatóba, mert otthon a gazdag külföldi rokon szerepét akarják megjátszani, hanem keresnek valamit aminek külföldön híján vannak. Igaz, harminc év hosszú idő, generációk fordulójának az ideje. Az emigráltak javarészt más országokban honosodtak be, jó állásuk van, családot alapítottak, az emigrátsz-ból nagyjából kigyógyultak, de néha oly szimptomák lépnek fel, melyek mutatják, hogy valami a régi betegségből megmaradt. Végeredményben a maradandó hiányérzet abból fakad, hogy két országhoz tartozunk, de magunkénak egyiket sem vallhatjuk. Az egyikben maradni akarunk, a másikat felejtetni nem tudjuk. E kínzó kettősség eredményezi, hogy igazi identitásunkat még mindig keressük.

A hatvanas évek kezdetén Oslóban részt vettem a magyar egyetemisták kongresszusán. Én is beszámoltam a magyar egyetemistákról való tapasztalataimról. Nyíltan elmondtam, lelkeim mélyén mi kínoz engemet. Vajon helyes volt-e, hogy külföldre szakadtam? Vajon nem kellett-e volna otthon folytatnom a titokban történő pasztorációt és szabadságomat kockáztatnom? A költőt idézve vettem fel a kérdést: sehonnan bitang ember vagyok-e, kinek drágább rongyólete, mint a haza becsülete? Hogy énekeljem nyugodt lelkiismerettel a Szózatot: *Hazádnak rendületlenül / Légy híve, oh magyar; / Bölcsöd az s majdan sírod is, / Mely ápol s eltakar. / A nagy világon e kévül / Nincsen számodra hely; / Áldjon vagy verjen sors keze: / Itt élned, halnod kell.* — Kerényi Károly is jelen volt előadásomon s miután befejeztem, felpattant a helyéről s megnyugtatóan engemet: a magyarok sohasem ítélték el a bujdosókat. A hazaszeretet nem kívánja, hogy birkaként a mészárszékre menjünk. Magánbeszélgetéseinkben aztán kifejtette, hogy az ál-

talam felvetett problémát legjobban a két haza elméletével lehet megoldani. Nekünk emigráltaknak két hazánk van: Magyarország és az az ország, ahol behonosodunk. Az egyikhez továbbra is ragaszkodunk, s magyarságunkat nem tagadjuk meg; a másikban élünk és becsületes munkánkkal fejlődéséhez hozzájárulunk. Megőrizzük hazai nyelvünket, de a nyugati országok nyelvében is gazdagodunk.

Azóta sokszor elgondolkoztam a két haza elméletén. Nem tagadom, hogy ezzel a felfogással csakugyan át lehet hidalni sok problémát, főképpen az első generáció számára értékes ez a tanács. Persze a két haza elmélete sem varázsszó, mely egyszerűen megold minden nehézséget s minden lelki vajúdnak véget vet. Mindenkinek egyénileg kell megtalálnia lelki egyensúlyát, egyénileg kell eldöntenie, miben mutassa ki régi hazája iránti hűségét és miben szolgálja az új haza érdekeit. S nem lesz mindig könnyű e két feladatnak eleget

tenni. De ha — Tompa Mihály szavaival élve — az a végzetünk, hogy mint a gólyamadárnak két hazánk legyen, e végzet nem mindig könnyen viselhető el, sőt feszültséget is teremthet. S mivel nemcsak azt a generációt kell szemünk előtt tartanunk, mely maga Nyugatra menekült, hanem a külföldön született generációt is, ennél az utóbbinál azt fogjuk tapasztalni, hogy az új hazában való begyökerezés egyre gyorsabban halad és a régi hazához való ragaszkodás idővel lazul. Talán azokban az országokban marad meg jobban a régi hazához való ragaszkodás, érzelmi hűség, ahol a magyarok nagyobb tömbben együtt tudtak letelepedni, ahol saját nyelvüket használják, saját templomaik vannak, hazai szokásaikat ápolhatják. Ahol a magyarok elszóródva élnek, előbb-utóbb elszíntelenedik magyarságtudatuk, megvan a veszély, hogy teljesen felszívódnak. Ezért érdekünk, hogy főképpen ott, ahol a helyi nemzeti hatóságok erőszakosan siettetni akarják a teljes beolvadást, világosan megkülönböztessük az *asszimilációt* és az *integrációt*. A teljes asszimilációt visszautasítjuk, az integrációt elismerjük és elfogadjuk.

A készülő vallásügyi törvényről

Az Állami Egyházügyi Hivatal elnökhelyettese, *Sarkadi Nagy Barna*, a készülő vallásügyi törvényről nyilatkozott a „Magyarország” című lap február 24-i számában. Megállapította, hogy bár az állam és az egyházak között jó a kapcsolat, mégis alapos megújításra szorul a *valóságos partneri viszony megteremtése* érdekében. Ez mindenekelőtt egymás ügyeibe való be nem avatkozást jelent, s azt, hogy az egyházak nem gyakorolnak állami funkciókat, az állam pedig elismeri és tiszteletben tartja az egyházak függetlenségét és autonómiáját. *„Az egyházak működésének szabadsága a társadalom szabadságának is mércéje.* Ennek értelmében tehát lehetővé kell tenni, hogy az egyházak — saját anyagi és szellemi erőforrásaikra támaszkodva — létesíthessenek és működtessenek intézményeket (pl. szerzetesrendeket, oktatási- és kulturális intézményeket) és végezhesék munkájukat. A különböző egyházi funkciókra történő kinevezések állami jóváhagyására az esetek döntő többségében nincs szükség” — mondotta az elnökhelyettes. Szólt arról is, hogy az új vallásügyi törvény irányelveit az egyházak képviselőinek részvételével megalkult kodifikációs bizottság készíti el, amelyet a kormány elé terjesztenek. A Minisztertanács által jóváhagyott irányelveket pedig publikálják és *társadalmi vitára bocsájtják.* A törvényjavaslat

FELHÍVÁS SEGÍTÉSRE!

1989. január 27-én és 28-án földrengés volt Csehimindszenten, Mindszenty bíboros szülőfalujában. A templom mennyezetét tartó éktéglák kiestek és a templom hajója közepén megnyílt. A pillérek a kórus felett az orgona tartja.

A plébános leírása szerint az épületek javítása hónapokig eltarthat. A szentmisét a jelen pillanatban a kultúrházban tartják. A költségvetés szerint a kár helyrehozása 2,628.428 Ft. (87.000 DM) kerül.

Támogatásra van szükség, mert a kis faucska az okozott kárt nem tudja rendbehozni. Az adományokat az ÉLETÜNK kontójára lehet befizetni: ÉLETÜNK-Sonderkonto, Bayerische Vereinsbank München, Konto-Nr. 145 875, BLZ 700 202 70, „Mindszenty” megjelöléssel.

P. Szőke János

várhatóan a jövő év első felében kerül az Országgyűlés elé.

„Nagy szükség van az egyházpolitika 1945 utáni történetének alaposabb feldolgozására”. — Nem említve Mindszenty bíboros vagy mások nevét, a nyilatkozat megállapítja, hogy *„egyes egyházi vezetők ellen is folytak törvénytörő koncepciók perек és születtek ítéletek hamis vádak alapján...”*

PÜNKÖSDI PROGRAM

(Folytatás az első oldalról)

hogy rátapintson a magyarság egyik gyengéjére, mert a templomlátogatók számát kevesnek találta: „Le kell tenni a kényelmet, a vasárnap az Istené és a halhatatlan léleké. Aki mozogni tud, legyen ott a szentmise áldozaton. S ha közelebb van is egy német templom, menjenek a magyar misére... Kérve kérlek benneteket, minden szál magyar gyermeket vigyetek el a magyar iskolába, mert az anyanyelvében van a legjobban az ember otthon”, — majd utalt az ENSZ egyik alaptörvényére, amely hangsúlyozza a nyelvi kisebbség jogait: „A kisebbségnek is van emberi és személyi joga és ezen a jogen keresztül épül fel a vallásszabadság joga. Élünk vele!”

Egy másik nagy bánatunk, amelyet már régen meg szeretnénk oldani: a papi és a szerzetesi hivatások nyugtalanító csökkenése. Igaz, hogy a papi és a szerzetesi hivatás Isten különleges ajándéka, de kitartó, erős és az első Pünkösöd szellemében történt hozzáállásunkkal előkészíthetjük a kegyelem befogadására közösségeinket, amelyek egyre hangosabban kéri a fiatal papokat. Ne legyünk többen, csak annyian mint az apostolok és az első jeruzsálemi hívek voltak és akkor csodákat tehetünk. Éljük át azt a testvéri közösséget, amely az első keresztények otthona volt és akkor érezni fogjuk, amit Jeruzsálemben is éreztünk: „Az Úr pedig napról-napra növelte az üdvösségre rendelték számát”.

AZ OLVASÓ ÍRJA:

Párizsi utam során az ottani Magyar Katolikus Misszió a nagyon készséges és kedves Ilona nővér adta át az „Életünk” című újságot. Átlapozva, átolvasva e valóban európai kitekintésű újságot, szeretnék rá előfizetni. Kíváncsian várom az első szám megérkezését. (Aláírás)

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

Mi, emberek, szívesen elbocsátanánk az éhez, szükségét szenvedő népet. Jézus azonban táplálja őket. A kiosztott kenyerek és halak — e helyen is — közösséget teremtenek vele. Csupán kevesen veszik ezt észre...

AZ ÉVKÖZI 8. VASÁRNAPRA (május 28)

„Vezethet-e vak világtalant? Nemde mindketten együtt esnek a verembe?” (Lk 6,39)

Ahhoz, hogy vezethessünk valakit — akit az élet ránk bízott családban, baráti körben, munkahelyen, vagy máshol — ismernünk kell a helyzetet, „tudnunk az utat”. Ismeret, képzés nélkül „verembe esünk”, mint mondotta Jézus. Itt főként lelki képzésről, az Isten útján való haladásról van szó. Képezzük-e lelkünköt?

A képzetlen ember azt hiszi, mindent tud. Valójában azt sem tudja, mennyire nevetségessé teszi magát beképzeltségében. A lelki képzés hiánya lelki-szellemi durvaságot eredményez, ami minden helyzetben visszataszító.

Lelki képzésünkben megtanuljuk „Jézus szemével” nézni az embereket és a világot. Ha eddig eljutottunk, vezethetünk másokat is — addig viszont, fe-

nyegyet a verembeesés veszélye. E veszélyt igazán akkor érzékeljük, ha beleestünk.

A Szentlélek érleli bennünk a három Isteni személy értését — ha elfogadjuk ezt a — fáradságos — kihívást.

AZ ÉVKÖZI 9. VASÁRNAPRA (június 4)

„Tedd meg ezt neki, megérdemli, szereti népünket és a zsinagógánkat is ő építette”. (Lk 7,5)

A választott nép tagjai közbenjárnak Jézusnál a pogány százados beteg szolgájának gyógyítását kérve. Jézus teljesíti kérésüket — ezáltal bemutatja, hogyan válaszol Isten a hozzá intézett kérésekre.

Nem a választott nép vezetői indítványozták a segélykérést. Nekik — valószínűleg — mindegy lett volna, mi történik a szolgálóval. A pogány, de jámbor — azaz Istenben hívő és bízó — százados mélyen érett hite indította el a közbenjárást. Isten ezt is meghallgatja.

Mély alázatról tett tanúságot a százados — hite mellett. Nem tartotta magát méltónak Isten elé lépni. Méltó-e vagy gögös-e az, aki tudja, hogy bűnben él és — nem ritkán hasonlókkal együtt — szentáldozáshoz járul?

Fejős Ottó

KOVÁCS K. ZOLTÁN:

Földindulás Magyarországon?

Rendhagyó és rendkívül sikeres volt a Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom (KMÉM) – Pax Romana 31. kongresszusa. 15 országból több mint 200-an jelentek meg a Reichenau szigetén rendezett tanulmányi héten, kerekén hatvan résztvevő Magyarországról érkezett.

A programbizottság a rendkívüli magyarországi helyzet sokrétű és szakszerű elemzését tűzte a kongresszus napirendjére. „A szorosabb értelemben vett politikát a múltban mindig kerültük, ezúttal ezt nem tehetjük. Ami ma Magyarországon történik, túl jelentős ahhoz, hogy kivonhassuk magunkat a felelősség ránk eső részéből!” – fejtette ki megnyitó beszédében Skultéty Csaba, nemzetközi jogszakértő és közíró, a KMÉM elnöke. A program szerkesztője, Horváth Árpád filozófus, a Luzerni Hittudományi Fakultás docense bevezető előadásában a magyarországi helyzetet többek között így jellemezte: „... törvényszerű folyamat, azaz az élet erősebbnek bizonyult, mint az ideológia... halad az ország valami felé, de senki nem tudja megmondani hová.” A külföldi és magyarországi előadók sem bocsátkoztak spekulációkba, hanem lemerültek a folyamatokra és tényekre támaszkodva elemezték az ország és a társadalom politikai, gazdasági, erkölcsi válságtüneteit, az egyház helyzetét és útkeresését, a kisebbségi kérdés helyét a társadalmi tudatban, a környezet és a gondolkodás válságát.

Hazai érdeklődők részvétele ugyan nem tekinthető új jelenségnek a magyar Pax Romana kongresszusain, de ezúttal több csoport és mozgalom képviselői be is számoltak tevékenységükről. A külföldi résztvevők megismerhették a Márton Áron Társaságot, a kereszténydemokrata közéleti előkészületeket, a Magyar Demokrata Fórumot, a Katolikus Népfőiskolai Szövetséget, a Keresztény Orvosok Szövetségét, a Regnum Marianum lelkiségi mozgalmat és a páter Bulányi vezette, Bokor néven ismert bázisközösséget.

Az előadókat a feszítő témák ellenére fegyelmezett és tárgyilagos hangvételű hozzászólások és viták követték, és ez a felelősségteljes magatartás jellemezte az egész hetet.

A tanulmányi hét programját és előadóit az Életünk februári számában ismertettük. A kibontakozó hazai helyzet néhány jellemző vonását így lehetne összefoglalni:

A magyar emigráció alapállása a hazai helyzet megítélésében egységes. Egységes igénye az emberi jogok teljes érvényesítése Magyarországon, ami magában foglalja a nép szabadságát, a nemzet függetlenségét és a haza szuverenitását. Ezeket az alapelveket méri a változásokat, elismerve, ami már megtörtént, ami folyamatban van és kifogásolva azt, ami nem történt meg. A mai helyzet a párt és az állam összefonódásának tarthatatlan következménye, a jelenlegi válságtünetek egész sorának közvetlen oka. A hatalmat gyakorló párt helyzete megrendült, a pártállam a felbomlás jeleit mutatja és folyamatban van a jogállamiság kialakulása.

Az elmúlt évtizedekben az egyházakat érte a legsúlyosabb veszteség és az ennek nyomán kialakult értékrendi földcsuszamlás a mai magyar társadalom egyik legsúlyosabb problémája.

A marxi ideológia nem hozott megoldást a közép-kelet-európai térség nemzetközi problémáit illetően sem. Elsőnek

a magyar írók, majd a társadalom különböző csoportjai és nem a hatalom intézményei tudatosították a közvéleményben a problémát és fogalmazták meg egyértelműen cselekvési szándékukat. Az e téren jelentkező súlyos nehézségek megoldására azonban nincsen varázsszer. Végső fokon az erkölcsi tudat folyamatos átalakítása vezethet ki az embertelen helyzetből és magatartásformákból.

Hasonlóan gyökeres szemléletbeli változást kíván a környezetszennyező emberi magatartás, nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon. Ez az új, egyetemes katasztrófával fenyegető jelenség és a megoldásra irányuló kísérletek eltérő formában mutatkoznak világszerte, Európa keleti és nyugati felében is. De sehol sem fordítható jó irányba az ember bibliai elhivatottságának újraértékelése, hitbeli megújulása nélkül.

Szó volt arról is, hogy a jogállamiság kialakulásának divatossá vált fogalma megtévesztő lehet. A jogalkotás folyamatában ugyanis nem elegendő elsősorban és kizárólag egy új alkotmány kidolgozására és elfogadtatására törekedni, egyáltalában a törvényhozásra vetni latba az erőket. Ez önmagában még nem jelent alapvető szemléletbeli változást sem a törvények alkotásában, de főleg nem a végrehajtásban. A hazai ellenzéki mozgalmak befolyása ezen a téren viszonylagos, főleg a kevés szakember miatt, ugyanakkor folyamatban van egy törvényelőkészítő tevékenység a nyilvánosság kizárásával, és ennek negatív következményei kiszámíthatatlanok.

Napirendre került az ország gazdasági válságának és a társadalom erkölcsi földcsuszamlásának kérdése is. A gazdasági jelenségek tárgyilagos történeti felmérése után felmerültek időszerű közgazdasági elgondolások és a tulajdonjogi viszonyok reformjára utaló állásfoglalások, a reformtervek megvalósulását fékező akadályokkal együtt.

Egyetértés alakult ki a kongresszuson abban, hogy a hazai társadalmat újjá kell építeni erkölcsében és önálló cselekvőképességében. De legalább ilyen fontos annak a vereség-érzésnek a feloldása, amelyet az 1956-os forradalom és szabadságharc megdöntése okoz mindmáig a hazai társadalomban. A folyamatos szabadságharcot a lelkekben kell megnyerni.

Az előadásokat zenei és irodalmi est, valamint a környék kultúrtörténeti nevezetességeinek felfedezésére irányuló kirándulás és verseny egészítette ki.

A hét folyamán elhangzott felszólalásokban mintha valóban érvényesültek volna a Veni Sancte és a reggeli elmékedések gondolatai, amelyekben P. Békcős Gellért OSB, a KMÉM lelkésze Krisztus feltámadásának minden átértékelő és újjáteremtő erejére irányította a résztvevők figyelmét. Ugyanez az optimizmus jutott kifejezésre a záró kerekasztal résztvevőinek állásfoglalásaiból is. „Hogyan lépünk tovább? Mi a hazai társadalom, a külföldi magyarság, az egyház és a Krisztus-hívők személyes hivatása ebben a rendkívüli, valóban földinduláshoz hasonló magyarországi helyzetben?” – tette fel a kérdést Boór János, a Münchener Filozófiai Főiskola előadója, a Mérleg szerkesztője. A válságokból kibontakozó közös vélemény szerint a szabadságjogokért folyó hazai küzdelemben határozott követelések mellett a társadalomnak fel kell készülnie a reális bel- és külpolitikai, nem utolsósorban hatalompolitikai feladatokra. A kül-

FRANK MIKLÓS:

ÚTKERESÉSEK ÉS ÚJ FELADATOK

HAZAI ELŐADÓK A PAX ROMANA KONGRESSZUSON

A magyar Pax Romana Reichenau-i kongresszusa gazdag anyagából külön is ki kell emelnünk három előadást, amelyben a hazai előadók a vallási téren jelentkező változásokkal, illetve a velük kapcsolatos jelenségekkel és kihatásaival foglalkoznak.

„Az Egyház útkeresése a magyar válságon” – ezt a címet adta fejtegetéseinek Lukács László piarista atya, a „Vigilia” főszerkesztője. Bevezetőben végigpásztázta azokat a változásokat, amelyek az elmúlt kb. másfél év folyamán az Egyház ill. az egyházak helyzetében beálltak – a politikai átalakulás függvényeként. A 40 éven át megbénított egyház, amely a magyar társadalom életét sújtó sztálinista rendszer terrorjának legnagyobb vesztese volt, most teljesen új helyzet előtt áll: meg kell találnia a helyét a most kialakuló társa-

nem meríti ki. Luács László nézete szerint a jövő magyar egyháza imádkozó és fokozottan közösségi egyház kell, hogy legyen. Meg kell szabadulnia a klerikalizmustól, a hit átadására új eszközöket és módszereket kell alkalmaznia, fel kell készülnie a szabad versenyre az ideológia terén és új vezetési stílust kell bevezetnie a püspöki konferencián belül is. Hogy mindezt képes lesz-e, az attól függ, hogyan válaszol a megnövekedett kihívásokra.

Ugyanennek a kérdésnek felvetése képezte Nyíri Tamás a budapesti Hittudományi Akadémia professzora: „Egyház a mai magyar társadalomban” című előadása kiindulópontját, ezzel mintegy folytatva Lukács László gondolatmenetét. Mindenekelőtt a család krízisére hívta fel a figyelmet. Az egyház ezen a területen akkor fog tudni segíteni, – hangsúlyozta Nyíri professzor –, ha sikerül pozitív irányú lelkipásztorkodásra állnia. De a család válsága szoros összefüggésben áll a széleskörben elterjedt fogyasztói szemlélettel is. Ennek orvossága a lelki, szellemi értékek becsületének helyreállítása. A kereszténységnek újra meg kell jelennie a társadalomban, hogy tanúságot tegyen azokról az örök emberi értékekről, amelyeket képvisel.

A magyar társadalom válságának egyik további eleme az egyéni felelősség vállalásának megszűnte. Ez a betegség az Egyház jelen struktúrájától sem idegen. Mindezen problémák ellenére az előadó lát reményt a jövőt illetően. Ehhez azonban az kell, hogy az Egyház szűnjék meg „nemzeti szolgáltató vállalatként” működni, igyekezzen, alapvető küldetését teljesítve az embert elvezetni az Istennel való bensőséges találkozásra.

Endreffy Zoltán filozófus előadása a környezet és a gondolkodás válságának összefüggéseit vizsgálta. Szerinte a környezetszennyeződés és a környezet javaival való visszaélés, a mai ember világszemléletére és ebből fakadó magatartására vezethető vissza. A fogysztási gondolkodás eredménye, hogy az ember nem képes lemondani semmiről. Az élvezetek és hajszolása, a hedonizmus, melynek alapelve, „ami kellemes, az jó is”, végzetessé válhat. A mai embernek rá kell ébrednie, hogy az élvezet nem ad erkölcsi minőséget tetteinek.

Ennek a magatartásnak kialakulásában – az előadó szerint – szerepet játszott, először is a tudományos és technikai haladásba vetett vak hit, másodsorban a liberalizmus, mely szerint a szabad verseny az ember önzését a köz javává változtatja, és a marxizmus, mely azt az illúziót terjeszti, hogy a kommunizmusban az egyéni és a közérdek egybe fog esni. Mindhárom irányzat elveti az aszkézis, az önfegyelem szükségességét. Márpedig anélkül, a gondolkodásmód ilyenirányú átalakítása nélkül, emberi együttélés nem lehetséges. A kereszténységnek itt van döntő feladata az emberiség jövője szempontjából. A keresztény ember, Istenhez fordulása, a szellemi értékek igénylése és az anyagiaikon orientálódó gondolkodás kiküszöbölése által, hozzásegíthet a környezet válságának megoldásához – állapította meg, előadását összegezve, Endreffy Zoltán.

JUHÁSZ GYULA (1883—1937):

ANGELUS

*Mária, májusi esték
Asszonya, mennyei fény,
Míg örök éjbe sietnék,
Megtérek szívedhez én.
Megtérek, méla eretnek,
Tékozló, árva fiú,
Látom e földi tereknek
Minden szerelme hiú.
Mert csak te vagy a rózsza,
Ki itt örökre virul,
Álmok dávidi tornya,
Mely porba sohase hull!
Te vagy a csillag egünkön,
Mely ezer éve borús,
Mária, te vagy a pünkösdi
Pálmája, dicskoszorús!*

dalomban, amelynek jellemzői a pluralizmus és a szekularizmus lesznek. Ezért fel kell számolnia az elmúlt évtizedekben kialakult magatartási formákat, amelynek a ritualizálódás, azaz a visszahúzóds a belső, istentiszteleti élet keretei közé, a klerikalizálódás, amely az egyházat lényegében a papsággal azonosítja, és nem nyújt lehetőséget a világiak aktív bekapcsolódásának az Egyház életébe, végül az Egyház de facto kettészakadása az intézményes egyházra és egy ettől függetlenül működő „földalatti” egyházra.

Az állam a jelen válságban számít az egyházak segítségére, elsősorban a köz-erkölcsök megjavítása, a szeretetszolgálat és a nemzeti identitás keresése sikkján. De mindez, bármennyire hozzátartozzék is az Egyház küldetéséhez, azt

földi magyarságnak nem feladata, hogy közvetlenül beavatkozzék az országban folyó eseményekbe, de meg kell hallania a hazaiak kérését és segítőkészséggel kell megválaszolni. Jelentős hivatás hárul a hazai egyházakra az igazságos társadalmi béke és a megbékélés szolgálatában, hogy a földindulásból ne legyen katasztrófa.

A KMÉM elnöke zárószavában – a nap nevezetes eseményétől illetve – arra emlékeztetett, hogy ezekben az órákban helyezték örök nyugalomra az utolsó megkoronázott magyar királynét, Zita pármái-bourbon hercegnőt. „A világsépet, amelyet hordozott, nem kell osztanunk – mondotta –, de alázatos istenhittel sugárzó, puritán egyéniségű utolsó királynék emléke előtt, úgy érzem, illik meghajolnunk”.

A KMÉM- Pax Romana 31. kongresszusa Te Deummal és vidám együttléttel zárult. ■

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyerekek!

Idén március 26-án ünnepeltük Urunk feltámadását. Miután feltámadott, megjelent Mária Magdolnának, Simon Péternek, a két Emmauszba igyekvő tanítványnak és a 11 apostolnak. (Tudjátok, a tizenkettedik, az áruló Júdás felakasztotta magát!). Amikor az apostoloknak megjelent, így szólt hozzájuk: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket. Akinek megbocsátjátok bűneiket, az bocsánatot nyer”. Ezután még 40 napig maradt a földön, megmutatta magát a 72 tanítványnak és végül 500 embernek együtt. Talán azért, hogy bizonyítsa: valóban feltámadott és él!

Május 4-én ünnepeltük annak emlékét, hogy Urunk összegyűjtötte apostolait és meghagyta nekik: „Én kaptam minden hatalmat az égen és a földön. Menjetek tehát, tegyetek tanítványom-má minden népet. Kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. És én veletek vagyok minden nap a világ végéig”. És még azt is hozzátette: „János csak vízzel keresztelt, de ti néhány nap múlva a Szentlélekkel fogtok megkeresztelkedni. Amikor Ő leszáll rátok, erő tölt el majd benneteket és tanúim lesztek!”

Miután ezeket elmondta, kivezette apostolait egy hegyre, megáldotta őket, majd felment a mennybe és elfoglalta helyét az Atyaisten jobbján. (A hagyomány szerint ez a hegy az Olajfák hegye volt Jeruzsálem mellett. Itt egy régi-régi templomocskát mutatnak, ami a mennybemenetel helyén épült.)

Az apostolok ezután visszamentek Jeruzsálembe, oda, ahol Jézussal együtt ülték meg szenvedése előtt az utolsó vacsorát. Velük volt Mária is, az Úr Jézus édesanyja, meg néhányan az asszonyok közül, akik Jézussal jártak, míg élt.

Hogy féltek-e? De mennyire féltek! Becsukták az ajtót, bezárták az ablakokat és buzgón és sokat imádkozva

vártak. Hogy mire? Hát arra, amit az Úr Jézus megígért nekik: hogy néhány nap múlva meg fognak keresztelkedni a Szentlélekkel.

És képzeljétek, mi történt! 10 nap múlva — ahogyan ott imádkoztak együtt, hirtelen erős szél támadt, csak úgy zúgott. Már azt hitték, rájuk dől a ház! Aztán mindegyikük feje felett egy-egy lángnyelv jelent meg. Elképzelhetitek, hogy félt, remegett ott mindenki! De csodálkozva vették észre, hogy hirtelen elmúlt belőlük a félelem, erő szállt beléjük. A lángnyelvek a Szentlélek jele voltak. De ez nem volt ám minden!

Ünnep volt akkor Jeruzsálemben és mindenféle fajú és nyelvű ember rohant kíváncsian a ház felé, mikor meghallották a szélzúgást. Tudni akarták, mi történt ott. A megbátorodott apostolok kimentek az emberek közé és hirdették Jézust, a feltámadottat! És mindenki megértette őket, akármilyen nyelvű volt is! Sok embert annyira megragadott ez a csodás esemény, hogy megkérdezték Pétert és a többi apostolt: „Mit tegyünk, emberek, testvérek?” Péter felelt a többiek nevében is: „Tartsatok bűnbánatot és keresztelkedjétek meg! Így Isten megbocsátja bűneiteket és a Szentlélek rátok is leszáll!” Körülbelül 3000 ember keresztelkedett meg aznap.

Ezt az ünnepet nevezzük Pünkösdnek, a Szentlélek eljövételének, az Egyház születésnapjának. Idén május 14-én ünnepeljük.

Ugye milyen sok minden történt nem egészen két hónap alatt? A mi Urunk meghalt a kereszten, 3 nap múlva feltámadt, 40 nap múlva felment a mennybe, 50 nap múlva elküldte a Szentlelket és megszületett az Egyház.

Jól megfigyeltétek, amit elmondtam? Jézus feltámadása után és közvetlen mennybemenetele előtt is küldte apostolait, hogy menjenek szíjjel az egész világon és tanítsák az embereket. Ezt tették aztán az apostolok, miután leszállt rájuk a Szentlélek. Az Úr velük volt munkájukban és tanításukat csodákkal kísérte és igazolta.

Ha Pünkösöd az egyház születésnapja, ha az a 3000 megkeresztelkedett az egyház első tagjai, mit gondoltok, mik voltak az apostolok ebben az új egyházban? Igen — jól mondjátok: ők voltak az első papok. Az egyházat a Szentlélek hozta létre Krisztus ígérete alapján. De az Istennek: a Szentléleknek is és Krisztusnak is emberekre van szükségük, akiket keresztül működnek. Kellenek a látható papok, akik Krisztus szája, akiket keresztül az Úr beszél; akik Krisztus keze, akik kezeivel az Úr cselekszik.

Imádkozzatok hát Testvérkéim, hogy az egyháznak mindig legyenek jó papjai, akikkel cselekszik az Úr és akik terjesztik az Ő tanítását, akik a Szentlélekkel együttműködve építik az Isten földi országát, az egyházat!

Julika néni (Bécsből)

A Páneurópa Unió (e.V.) németországi csoportja a legnagyobb szervezet, amely küzd az emberi jogokért és a kisebbségek jogaiért Európában. 1989. május 27-én nyilvános nagygyűlést rendezünk:

9.00 órakor Defregger segédpüspök úr szentmisét mond a Hl.-Geist Kirche-ben; 10.30 órakor nagygyűlés a Marienplatz-on, amelyen dr. Habsburg Ottó Európarlamentari képviselő és Hans Klein szövetségi miniszter beszél.

A fenti nagygyűlésre szívélyesen meghívunk minden menekült népcsoportot. Ezúton kívánjuk összefoglalni információs munkánkat az Európarlamentbe történő választások előtt, amelyet június 18-án tartanak.

Látogatás franciaországi magyar katolikusoknál

II.

Nagyon fontos résztvevői voltak és maradtak a párizsi magyar misszió munkájának a nővérek. Mint a visszaemlékező *Ruzsik Vilmos* atya elbeszélte, Ádám György akkori főlelkész kapcsolatai révén jött létre igen hasznos együttműködés a magyar misszió és a Notre-Dame de Sion nővérek között. Őt főre emelkedett elég gyorsan a misz-

Ha a magyar missziót tekintjük a kör közepén lévőnek, hozzá viszonyítva kb. 50 kilométeres sugarú körön belül laknak azok, akik rendszeresen vagy időnként idejárnak. A mozgás, az emberek jelenléte szinte állandó. A kislétszámú cserkészcsapat irányítása külön színtöltja a misszió életének, hasonlóképpen a hitoktatás is. Franciaországban iskolai hitoktatás nincs, ezt a lényeges feladatot az egyház vállalta magára, így a magyar katolikus lelkészek is. Meglehetősen távoli pontokról ugyanúgy hoznak be gyerekeket a heti egy alkalommal megtartásra kerülő foglalkozásra, mint közelebről. Ezek a hétvégi iskolák egyben a magyar kultúra továbbadásának fórumai, és lehetőség a szülők egymásközi ismerkedésére.

Bizakodó hangulat jellemzi ezt a családias, de a világ felé mindig nyitott magyar közösséget, amelyről elmondható bátran: sugározza azt a lelkeséget, amit joggal várhatunk el minden civilizált, felebarátait tisztelő embertől, katolikusoktól pedig legkivált, hiszen Jézus Krisztus is így parancsolja.

Szép Zoltán

A NŐI MÉLTÓSÁGRÓL

A Nemzetközi Nőnap alkalmából a Szentatya március 8-i általános kihallgatáson ama kívánságát fejezte ki, hogy övezzék egyre nagyobb megbecsülés a nőket a társadalom és az egyház építésében betöltött, nélkülözhetetlen szerepét. A nők jelenléte a különböző országok politikai és szociális életében — mondotta a pápa — nyilvánvalóan az idők jele. Bár csak ezzel a jelenléttel együtt járna a nők méltóságának, a férfakkal mint emberi személyekkel való egyenlőségének és elidegeníthetetlen jogainak védelme és kibontakozása. A nők magas szociális hivatásának elismerése — akár polgári, akár egyházi közösségről van szó — olyan vívmány, amelynek elő kell segítenie a nők minél nagyobb részvételét a fejlődésben, hogy ezáltal még nagyobb megbecsülésnek örvendjen a sajátos női karizma egy olyan világban, amelyben teljességgel érvényesülhet az Isten szerető kezéből született emberi lény gazdasága. (M. K.)

A Nemzetközi Nőnapot 1910-ben annak emlékére hirdették meg, hogy 1908. március 8-án, New Yorkban egy tűzvész során 128 szövőgyári munkásnő életét veszítette.

BÜCSÜ SEREI ATYÁTÓL

A Kölni Főegyházmegye magyarjainak el kellett búcsúzniuk P. dr. Serei Károly jezsuita atyától, akit rendje új feladatkörrel bízott meg. Hét és fél éven keresztül volt Kölnben, Bonnban, Düsseldorfban és ezek környékén élő magyarok lelkipásztora. Köszönjük neki a szép vasárnapi szentmiséket, az elsöpénteki Jézus Szíve miséket; a böjti lelkigyakorlatokat, melyeket részben ő vezetett, de mindig ő szervezte; köszönjük a belgiumi Mária kegyhelyre, Banneuxbe általa vezetett zarándoklatok nagy lelki élményét; a kölni Mindszenty Magyar Ház rendbehozatalát és megújítását; „Kultúra és vallás” címmel, a nagy körültekintéssel végzett lelkipásztori munkáját és mindenek előtt köszönjük a Mindszenty Magyar Ház kápolnáját, amely az ő kezdeményezésének és munkájának gyümölcse. Az első pénteki szentmisék, májusi litániák és szentséglátogatások alkalmával sokat fogunk gondolni ebben a kápolnában Serei atyára. Adjon neki a jó Isten erőt, egészséget még hosszú évekig, találjon sok örömet új munkája területén az innsbrucki egyetemen.

Melczér Aladár

az Egyházközségi Tanács világi elnöke

WEÖRES SÁNDOR (1913—1989):

BUBA ÉNEKE

Anyák Napjára

Ó ha cinke volnék,
útra kelnék,
hömpölygő sugárban
énekelnék —
minden este
morzsára, búzára
visszaszállnék
anyám ablakára.

Ó ha szellő volnék,
mindig fújnék,
minden bő kabátba
belebújnék —
nyári éjen,
fehér holdsütésen
elcsitulnék
jó anyám ölében.

Ó ha csillag volnék
kerek égen,
csorogna a földre
sárga fényem —
haj de onnan
vissza se járnék,
anyám nélkül
mindig sírdogálnék.

* A „Rongyszönyeg” ciklus 19. verse

ziót rendszeresen látogató magyar nővérek száma. Egymást váltva naponta más és más nővér érkezett és végezte el azt a munkát, amire éppen szükség volt, vagy amihez a legjobban értett. *Varga Etelka*, — a korán elhunyt — *Michaela*, *Margaret-Mary*, *Gáspár Jozefa*, *Geröcs Margit*, *Labancz Adorjána* nővérek neve hangzik el legtöbbször az emlegetettek közül. Adorjána nővér igazodott el leg-magabiztosabban a pénztárkönyv kezelésében és általában a könyvelés rejtelmében. De Kecskemét, Mezőkövesd ízeit is a nővéreknek köszönheték a missziósok — s egy-egy jól sikerült — közösségi alkalommal a hívek az okkal dícsért ételek elfogyasztásakor.

A hűséges segítők sorában feltétlenül ott a helyük *Kiss Andoréknak*, *Peter-nainénak* vagy *dr. Kecsmarek Ilonának*, akik sok időt és energiát áldoztak a teendők ellátására. Még számos más név is ideírható lenne, de lesz még szó a franciaországi magyar katolikusokról máskor is. Csak a Párizs és közvetlen környékén élő magyar katolikusok száma tízezer, ami hozzávetőleg az említett területen megtalálható magyarság fele. Tovább felezhetjük a létszámot, amikor *Ruzsik atya* és *Molnár Ottó* szerint úgy ötezer magyar katolikusról beszélhetünk tudomást, akik a misszióval rendszeresen tartanak kapcsolatot.

Korábbi időkben Párizson kívül még három misézőhely tartozott a lelkész-séghez, de most már csak a központban tartanak szentmiséket, igaz viszont, hogy azt minden vasárnap. A misék látogatottsága igen hullámzó — már ami a számbeli eltéréseket illeti. Nagyobb ünnepekkor, de néha minden különösebb külső ok nélkül is teljesen megtöltik a misére siető hívek nemcsak a kápolnát, de még a folyosóját is. Ilyenkor akár 400—450 ember is részese a bensőséges misztériumnak.

Félelemmentes Egyházat!

Ellentmondó hírek szólnak a hazai katolikus egyház helyzetéről, az állami ellenőrzés alakulásáról, az újrakezdés feltevéiről. Számos biztató jel tanúsítja, hogy a fiatal nemzedékben nem csökken a hitben való élés igénye. Ugyanakkor a püspökök egységes és határozott fellépésének nincs meggyőző jele. Mi tehát a valóság?

A „30 Giorni” című olasz katolikus folyóirat márciusi számában hosszú riport jelent meg Magyarországról, elsősorban az Egyház helyzetéről. Munkatársa néhány helyi szakértőn kívül mindenekelőtt az új esztergomi segédpüspököt, Várszegi Asztrikot szólaltatta meg. Nagy szegénység előtt állunk és ez az igazi probléma — mondotta. Az Egyház helyzetéről szólva kifejtette, hogy kevesen vagyunk és gyengék. Az elmúlt évtizedekben gyengültünk meg. Az új öt segédpüspök kinevezésével a hierarchia ugyan teljes, szaporodnak az új egyházi mozgalmak és bázisközösségek, de a statisztikák leverő adatokkal mutatják a valóságot. A klérus megöregedett, a papok átlag életkora 60 év körül mozog és előreláthatólag 1990-ben csak 1700 világi pap lesz, míg 1950-ben 3500 volt. A vasárnapi szentmisét a hívők kevesebb mint 12 százaléka látogatja, míg a 15 és 25 év közti ifjúságnak mindössze egy százaléka áll szilárd kapcsolatban az egyházi intézményekkel.

E súlyos helyzetet, egyetlen szóval szekularizációt, illusztrálta K a m a r á s l s t v á n író, katolikus szociológus, aki P a s k a i L á s z l ó bíboros-primás megbízásából T o m k a M i k l ó s s al és F e r e n c c e l együtt statisztikai-szociológiai jelentést dolgoz ki a magyar egyházzal a pápa tervbevett magyarországi látogatására készülve. Mint mondja, az 50-es évek ateista propagandája nem érte el a várt hatást. Sőt 1945 és 1953 között erősödött a vallásgyakorlat, majd a 60-as években zuhant le. Nem tudta túlélni az állami ateizmus és a nyugati fogyasztói propaganda közös támadását, amihez még hozzájárultak a magyar társadalomban végbement egyéb folyamatok, mint az urbanizáció, az iparosodás, a női munka. Jelenleg a szekularizáció falun kulminál, míg a városokban bizonyos fokú vallási újjászületés figyelhető meg, különösen az értelmiségiek és diákok körében, miközben a köz-

A KATOLIKUS SZEMLE ÚJ SZÁMA

Most megjelent számával a Katolikus Szemle a 41. évfolyamát kezdte meg. Gazdag tartalmából négy nagyobb tanulmány külön figyelmet érdemel: „A keresztény demokráciáról” Barankovics Istvánnak, a háború utáni közélet egyik kiemelkedő politikusának itt először közzétett értekezése olvasható; Kapótsy Béla az öngyilkosság problémáját; Dlusztusz Imre „Pilinszky evangéliumi esztétikájá”-t; Székely Andrea a Katolikus Leánykörök Szövetsége, a KALÁSZ történetét és működését tárgyalja. „Márton Áron szellemi örökségéről” dr. Keresztes Sándor; a magyarországi spirituális mozgalmakról Békés Gellért; a keresztény egyházak helyzetéről Kárpátalján Skultéty Csaba és Illyés Elemér tájékoztatnak. Lukács László dolgozta a 100 éve született Sik Sándor költői pályáját tekintve; Horváth Árpád Emődi László regnumi atyára emlékezik, T. Szőnyi Zsuzsa pedig Márai Sándortól búcsúzik. Egy Nyugaton és egy otthon megjelent Márton Áron könyvet ismertet Frank Miklós, illetve Kovács K. Zoltán. Kívülük Lökkös Antal, Szabó Ferenc, Rónai Zoltán és Várszegi Vera szerepel könyvismertetéssel.

A Katolikus Szemle megrendelhető a következő címen: Collegio S. Anselmo, Piazza Cavaliere di Malta 5, I-00153 Roma. Előfizetési ár egy évre 25 US \$, illetve ennek megfelelő más valuta.

zép- és munkásosztály egyre inkább közönybe fullad.

Várszegi Asztrik egyetért ezzel a helyzetelemzéssel és attól tart, hogy az Egyház készületlenül áll szemben ezzel az új és nehéz helyzettel. Különösen a falvakban nagy a paphiány, állítja, nincsenek hitoktatók és a világiak szervezetlenek. Ha egy fiatalnak reményei vannak, miért forduljon az Egyházhoz? Nem látja annak aktív jelenlétét, amely boldogság vágyára felelne. A fiatalok élet-erősek, nem félnek és egy életerős és félelemmentes Egyházat szeretnének, de sajnos, néhány kivételtől eltekintve csak öreg papokkal találkoznak, akik nemcsak anyakönyvileg öregek.

Blancenstein Miklós fiatal fővárosi lelkész, a „Regnum Marianum” mozgalom egyik vezetője szerint az Egyház alaposan lemaradt a társadalomhoz képest. Vannak templomok, esküvők, keresztelők, van hitoktatás is, de nincs közösség, nincs élet. Míg a társadalom forrong, csoportok, egyesületek, pártok alakulnak és megállíthatatlannak látszik a nyugati demokráciához való közeledés, addig az Egyház nem halad előre. De ezen nem lehet csodálkozni, mondja Várszegi püspök, mert erős a félelem, hogy mindennek vége lesz és visszatérnek a régi viszonyok. Ami a vallásszabadságot illeti, van valami reménysugár, de többnyire csak ígéretes formájában. A jelenlegi alkotmány által biztosított vallásszabadságon belül olyan megszorítások és ellenőrző mechanizmusok vannak érvényben még ma is, amelyek befagyasztották a magyar Egyházat, a társadalom margójára szorították.

A második világháború végén Magyarországon 63 szerzetesrend működött, 1950-ben a kormány 94 %-ukat feloszlatta. Mindössze négy tanítórendet hagyva életben kb. 250 taggal. Az iskolai vallásoktatás fakultatív lett és míg 1950-ben a tanulók 80 %-a látogatta a hittanórákat, 1957-re 6 %-ra csökkent a számuk, a rendszernek a szülőket fenyegető megtorlása nem volt hiábavaló. A 60-as évektől aztán megkezdődött a lassú közeledés és 1985-től új törvény készül, amely rendezni fogja az egyház és állam viszonyát.

A hithirdetés nagyobb szabadságot várjuk az új törvénytől, mondja Várszegi püspök, és ezen belül valóságos egyenlőséget hívök és ateisták között. És le kell fektetni az alapokat az 1950-ben feloszlalt rendek újjászervezéséhez. Tény, hogy 20 évvel ezelőtt nem gyűlhetek össze a régi rendek tagjai, ami most lehetséges, de nincs jogi biztosítékuk rá. L u k á c s L á s z l ó, a „Vigilia” főszerkesztője szerint is határozott jogi garanciára van szükség, de talán, fűzi hozzá, nem okos dolog éppen most jóváhagyni a törvényt, jobb lesz megvárni a szélesebbkörű liberalizálást előnyösebb feltételek elérése végett. Az új törvénnyel kapcsolatos általános aggodalom, hogy az a Paskai bíboros és M i k l ó s l m r e közti párbeszéddé szűkül, holott a többi püspök sem akar kimaradni a tárgyalásokból. A pápa látogatásával kapcsolatban az a vélemény, hogy Magyarországon még nincs készen rá. Pedig jól fel kell készülni, nehogy csupán ceremóniák sorozata legyen, hanem a magyar Egyház belső megújulásának kezdete. **Újhelyi Ágnes (Róma)**

„Mindszenty Emlékbizottság” létesített a Budapesti megalakult „Függetlenségi Párt” azzal a céllal, hogy mielőbb megvalósuljon a vértanú herceg-primás teljes rehabilitálása. ●

CSERHÁTI FERENC (München):

Lássunk neki vállvetve!

Kin van a sor? Nyilván a másikon. Így bújócskázunk és tologatjuk a felelősséget egymásra. Pedig küldetésünk közös.

Valamikor beálltunk a sorba. Krisztus társai lettünk és közös vállalkozásba kezdtünk Vele. Keresztségünk alkalmával megkötöttük a szövetséget, társvállalkozók lettünk: Vele és többi szövetségeseivel. Bekapcsolódtunk a Krisztusi Művek Dolgozóinak Nemzetközi Szövetségébe, a világegyház közösségébe és vállaltuk a ránk eső feladatok teljesítését.

A Nagy Mű összetartó ereje, éltetője és feje Krisztus. Ő minden független és szabad társvállalkozónak fontos és nélkülözhetetlen feladatot biztosított a nagy egészben. Így a szövetségeseink együttműködése nélkül hiábavaló a többiek erőlködése. A társvállalkozók pótolhatatlan, egyéni és sajátos feladatára magán kívül senki sem vállalkozhat. Már egyikük kiesése is sebet üt a Krisztusi Művek folyamatos működésében, veszélyezteteti egészséges létét, gátolja és akadályozza annak zavartalan fejlődését.

Eddig a kép. S mi a valóság? Ez: az egyházban még mindig sok az éretlen és kiskorú keresztény. Szövetkeztek ők Krisztussal, de még a kisujjukat sem mozdítják érte. Jó néhány nagykorúnak képzeli magát, mégis gyerekesen viselkedik, akárcsak Ádám és Éva a paradicsomban. Mindkettő mentegeti magát és bujkál a felelősség alól és igyekszik azt a másik nyakába varrni: nem én vagyok a hibás, a másik: Ádám..., Éva..., a kígyó...

Vádlóan mutogatunk egymásra: Elnéptelenedtek a templomok, megfogytak a papok és szerzetesek száma, szétzültek a családok, elhatalmasodott a szivtelenség... Számúzták Istent a mindennapi életből és a közéletből. Templomok helyett bankokba jártok, imakönyvek helyett csekk-könyveket forgattok. Magára hagyátok a fiatalokat és öregeket, a kisemmizetteket és a becsapottakat, a nincsteleneket és a szegényeket, hadd sírjanak ott magukban! Vétkes nincs. Most nem is ők keressük.

Hasonló állapotok láttán egykor Krisztus Urunk sem ezt kérdezte: Ki a hibás? Cselekedett és tetteire irányította a figyelmet: „Menjetelek és jelentsétek Jánosnak, amit láttatok és hallottatok: a vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak feltámadnak, a szegényeknek meg hirdetik az evangéliumot” (Lk 7,22). Híven teljesítette küldetését. A nehézségek és üldöztetések ellenére is kitarított vállalt kötelezettsége mellett. A katasztrofális állapotok miatt nem szidta sem a zsidók vallásos közösségét, sem Jánost, sem tanítványait, sem a többieket, de még a társadalmi viszonyokat vagy az államot sem. Ő egyszerűen csak cselekedett. Feladata volt Isten országát hirdetni és építeni a földön. Ezt tette és ezt tették tanítványai is.

Ma gyakran halljuk: csődöt mondott az egyház. A papok? A hívek? A papok és a hívek. Sokan szembe állítják őket egymással. Divide et impera! Amazok elaludtak és nem ismerték fel az idők jeleit, emezek felébredtek és idegen istenek után futottak. De próbáljon valaki emlékeztetni erre, meg a közös felelősségre!

Színigaz: az éremnek mindig két oldala van, néha több is! Ha alulról jön a moraj, felszisszennek a „nagyok”. Ha a hierarchia szól, zúgolódnak a laikusok. Mintha csak nem is egy nép, egyazon

Krisztusi Művek és Érdekeltségek képviselői, felelősség hordozói lennénk!

Itt nem arról van szó, hogy egymás képébe vagdossuk a mulasztásokat, egymás orra alá dörzsölgessük a tévedéseket, a múlt vagy a jelen hibáit, hanem arról, hogy mindannyian, papok és hívek egymással összefogva újra komolyan vegyük sajátos krisztusi küldetésünket az egyházban és világban.

Hogyan látja a túloldalt?

A demokrácia ígéretét csírázó magyarországi változások eufóriájában nem árt néha egy-egy figyelő pillantást vetni a másik oldal felé, *hogyan látják ott a reform-ellenzék szerepét?*

Az ÉS (Élet és Irodalom) februári számában egy „régicarcos” (K. E. ny. építészmérnök) írja, hogy „lehetnének ma is ifjúságunk előtt példaképek”. Ő mindjárt említ is egyet: egy Tóth Béla nevű szabólegényt, aki — jól tessék figyelni! — „1919-ben vöröskatonaként védte hazánk határait a Horthy által behívott (sic!) román, cseh, szerb, francia légiósokkal szemben”. Szó szerint így a mérnök úr, elárulva ezzel magasfokú történelmi tájékozottságát.

Az sem érdektelen, amit egy másik „harcos” ír, ugyancsak az ÉS-ben. Szerinte „még nincs ellenforradalom hazánkban, és mert vannak régi harcosok, nem is lesz... Eddig kétszer volt itt fehérterror, harmadszor nem lesz, még Bencze Úr, Király Úr, Csoóri és Csurka urak akarata ellenére sem”. Ehhez még később azt is hozzáfűzi, hogy „Az ÉS című szenny- és ellenforradalmi lapot — mivel papírhiány van — fel számoljuk”. — Ilyen katonás tömörséggel!

Egy Lónyai Sándor nevű egyén a Békéscsaba Népújságban (február 4.) a magyar cserkészetről elmélkedik ilyen formán: „A kifejezetten humánus tartalmú... mozgalom a Trianon utáni Magyarországon számos feltűnő torzulást mutat az akkori legfelsőbb cserkészeti vezetés hatására”. Nem is rejti véka alá, kire gondol: gróf Teleki Pálra. Aki szerinte: „a Horthy-rendszer megszilárdítása céljából az 1871-ben betiltott botbüntetést ismét bevezetett... és a fasizmus iránti szimpátiáját azzal is kifejezi, hogy Hitlert már 1928-ban meglátogatta”, később pedig a Harmadik Birodalomról „lelkes beszámolókat tart”. L. S. szerint a magyar cserkészeti országos irányításában „sovíniszta, irredenta lélekmergezés, a militarizmus szüntelen magatartása érvényesült”.

Időfecsérlés lenne tovább idézni az efféle „fennkölt” vélelmeket. Bár nem árt néha arra is figyelni: mi történik a túloldalon? — **sijó** —

Hírek — események

Paskai László esztergomi érsek, bíboros-primás celebrálta április 3-án az ünnepélyes gyászmisét Zita királyné lelkiüdvéért a Budavári Nagyboldogasszony (Mátyás) templomban, ugyanott, ahol Zitát 1916. december 31-én magyar királynévá koronázták.

* Hatvan évvel ezelőtt, 1929 február 11-én kötötték meg a Lateráni Szerződést Olaszország és a Szentszék között. Ezzel megoldódott az ún. „római kérdés”. Az olasz állam elismerte a Vatikán szuverenitását, létrejött a Vatikán-állam. Azóta február 11-e a Vatikán állami ünnepe.

Hozzászólások

KÖZVETETT IRÁNYÍTÁS A REGNUMBAN ?

Fejős Ottó: „Változások mögött”. Életünk, 1988 november.

Serdülő korom óta tagja vagyok a Regnum Marianum lelki közösségnek, jól ismerem munkáját, történetét, szellemiségét. Ezért tartom feladatommak, hogy helyreigazítsam a cikk néhány félreértésre okot adó megállapítását.

A 6. oldalon kétszer is ír a szerző a Regnum Marianumról. Nem tudom kire gondolt, amikor „félreállított kiváló személyiség”-ről és „ellenőrizhető fiatalabb korosztály”-ról ír. Az idősebb regnumi atyák ugyanis nem szorultak háttérbe, beosztásuk szerint, egészségi állapotuknak megfelelően ma is részt vesznek a közösség életében és irányításában. Hogy a fiatalok többet vállalnak, „szerepelnek”, — ez a Regnum lényegéből fakad. Az ifjúság jézusi szellemű és máriás lelkületű nevelésére alakult papi közösségben természetes, hogy helye van az ott nevelkedett fiatalabb papi nemzedéknek. A Regnumot nem lehetett „megrendszabályozni”. Ezt mindennél ékebben bizonyítja az a több mint 70 év börtön, amire az atyákat 1960 és 1974 között ítélték, s amit részben le is töltöttek. Sokan közülük a börtönévek után is évekig kétkezi vagy egyéb kereken kívüli munkából tartották fenn magukat s emellett végezték áldásos munkájukat az ifjúság körében. S hogy mennyiben jelentett „kiszámíthatatlan rizikót” a Regnum napjainkig, azt az 1989. január 13-án elhangzott bocsánatkérés is bizonyítja, ami a Regnumot idáig vezető Emődi László koporsójánál hangzott el a távollévő bíboros primást képviselő érseki helynök búcsúbeszédében. Először mondták ki az 1960-ban kezdődött meghurcolások óta hivatalos egyházi megnyilatkozásban, hogy amit és ahogy a regnumi atyák tettek, az jó volt, és sajnálják, hogy egyháziak és világiak közül oly sokan elítélték, gáncsolták őket, szeretetlenek voltak velük.

Ami pedig a cikknek a nagymarosi találkozóról szóló megállapításait illeti: a találkozókat sohasem szervezték kizárólagosan az úgynevezett „bulányisták”. 1971-ben Kismaroson Sillye Jenő hívására jöttek össze a fiatalok imádkozni, énekelni. Néhány év múlva, 1979-től rendezték a találkozót Nagymaroson, — eleinte csak májusban, 1980-tól pedig kétszer: május és szeptember végén ill. október elején. A szervezésben résztvettek a Dunakanyarban dolgozó fiatal, aktív káplánok, akik közül néhányan a Regnumhoz, mások az ún. „Bokor”-hoz és egyéb közösségekhez — karizmatikus, fokoláre — tartoztak. A vendéglátó Nagymaros plébánosa, Major Sándor azonban egyik közösségnek sem volt tagja. A találkozókat szervezésére az ifjúsággal aktívan foglalkozó papoknak egyformán szívügye volt. Az utóbbi években már szervező bizottság készíti elő a találkozót. 1981-ben, a közösség megbontására irányuló kísérlet nem járt sikerrel. A jelenlévő papok közösséget vállaltak oltártestvéreikkel. A fiatalok közül is csak néhányan (kb. 30-an) vonultak ki a templomból az egység megbontását célzó felszólításra. A résztvevők száma — becslések alapján — 4—5 ezer között mozgott. Természetesen az időjárástól is függött, hiszen az egész napot a szabadban kellett tölteniük, magánházakba tilos volt bemenni. Ha a résztvevők száma az utóbbi időben csökkent, annak oka elsősorban az, hogy az utóbbi 6—7 évben Ma-

gyarországon kb. 13 egyéb ilyen jellegű ifjúsági találkozó van. Egyébként az erre vonatkozó adatokat Kamarás István „Lelkierőmű Nagymaroson” című könyve közli, remélhetőleg hamarosan kapható lesz. Ebből kiderül, hogy az államnak nem sikerült kikapcsolni a fiatalokat ezekből a lelki-napokból, a regnumi atyáknak meg nem is áll szándékukban ilyesmi.

Sólyomváry Ilona (Bécs)

*

Idekönn lévő látogatásban, rokonaim révén kezembe került az Életünk novemberi száma, amelyben élvezettel olvastam a „Változások mögött” című cikket. Maga a cím is helytálló, mert ami mostanában peresztrojka, pluralizmus, demokratizálás vagy reformok jelszavával fut, amögött nincs őszinte szándék, hanem csak a kismizet nép, de főleg a nyugati üzletemberek megnyugtatása, illetve „befűzése”... A Nyugat felé való nyitás nem anyagi megterhelést jelent az otthoni rendszernek, ahogyan a cikk írja, hanem előnyöket: kölcsön-moratóriumot, turista-válutát és a vállalkozó tőke beáramlását. A cikk szerint a besúgó hálózat csökkenében van. Pont az ellenkezője igaz. Mióta a szólásszabadság és a társadalmi „minimozgás”, mint megannyi villámhárító, be lett tervezve, azóta még pontosabban kell ellenőrizni az emberek, főként az aktív mozgását és nézeteit. Hiszen a rendőrlétszámot is emelték, elsősorban a politikaiak izmosodtak tovább.

Posztívan értékeli a cikk a pápa meghívását, ami nagyon meglepő. Ugyanis a rendszernek szüksége van nemzetközi felértékelésre s ez az afrikai és latin-amerikai katolikusok marxista infiltrációját könnyíti meg.

Magyar katolikus üdvözléssel:
dr. Kiss Gerő

CSAKUGYAN RÓLUNK... ?

Jákli István: „Mit írnak rólunk?”, Életünk 1989 március.

Az ötlet kitűnő és máskor is hasznosítható, ahogy Jákli István vázlatos képet próbál adni a Münchenben megjelenő Süddeutsche Zeitung (SZ) 1988-ban megjelent, összesen „122 magyar tárgyú közleményéről”. Annak eldöntése azonban, hogy melyik cikk „magyar tárgyú”, nem is olyan könnyű. A távirati irodák magyar vonatkozású jelentései pl. csak a napi hírek „szintelen-szagtalan” kategóriájába tartoznak.

„Színház, film, zene, képzőművészet 12-szer fordul elő”. Egyedül „Tábori György ötször”. Am ne csapjuk be magunkat. Az SZ cikkei nem a magyar Tábori György, hanem egy George Tábori nevű, élelmes londoni színházi entertainer produkcióit dicsérik. Ez pedig, ugye, nagy különbség! És csak mi tartjuk számon — ez esetben joggal — magyarként Vásárhelyi Viktort. Ezt a nevet, minthogy maga a művész elhagyta, azaz franciásította, nem ismerik; a szakma és a médiák Victor Vasarely festőről tudnak, aki 58 éve Párizsban él.

„Megdöbentő”, hogy a napilap számára a magyar irodalom majdhogyan létezik. De a magyar irodalom, — sajnos — sohasem létezett igazán a nyugati világ irodalmi köztudatában. Talán Petőfi nevét ismerik, persze csak a nevet. Nyugatra betörni ezideig egyedül Molnár Ferencnek sikerült a „Liliom”-mal! Hogy időnkint egy-egy magyar regény megjelenik a nyugati piacon, vagy a mai elég sivár irodalomról értekeznek, — a mondottakat nem kérdőjelezheti meg. Nyelvi elszigeteltségünk egymaga nem magyarázza a világirodalomból való kimaradásunkat. Nálunknál jóval kisebb népek permanensen jelen vannak az irodalmi köztudatban. Például a négymilliósvé Norvégia: Ibsen, Sigrid

Cserkészélet

A MAGYAR PÜSPÖKI KAR ALLÁSFOGLALÁSA

A cserkészmozgalom újjáélesztése kapcsán a tömegkommunikációs híradásokban az utóbbi hónapokban annyi zavaros, egymásnak ellentmondó nyilatkozat jelent meg, ami a pontos tájékozódást szinte lehetetlenné tette. Sokan várták az Egyháztól az eligazítást. Most végre megtörtént. A Magyar Püspöki Kar március 7—8-án tartott tavaszi konferenciája örömmel vette tudomásul a cserkészmozgalom új lehetőségét és támogatni kívánja az ifjúság vallás erkölcsi-, emberi- és hazafias nevelésének ezt a kipróbált, hagyományokban gazdag mozgalmát. A konferenciát követően Gyulay Endre szeged-csanádi püspök, a Püspöki Kar ifjúsági felelőse, levélben fordult az egyházmegyék ifjúsági megbízottjaihoz. Közli velük, hogy a Püspöki Kar a Magyar Cserkész Szövetséget alkalmasnak és ajánlhatónak ítéli a katolikus ifjúság körében a vallás erkölcsi alapon álló cserkészlet megszervezésére. A másik irányzatot azonban, amelynek neve Magyar Cserkészcsapatok Szövetsége, nem támogatja, mivel ez a szerveződés a vallás erkölcsi alapot mellőzőnek tartja.

A Magyar Cserkész Szövetség levelezési címe: 15 Budapest, Postafiók 398.

Undset, Knut Hamsun révén, vagy a Nobel-díjas Laxness, aki mindössze a 250 ezer ember által beszélt izlandi nyelven írta regényeit.

„Az SZ egy szóval sem emlékezett meg a Szent István jubileumi év rendezvényeiről”. De miért kéri a cikkíró ezt számon egy a szociáldemokratákhoz közelálló, baloldali liberális napilaptól?

„Az erdélyi magyarság helyzete 26 híradást involvált”. Élek a gyanúperrel: nem az erdélyi magyarság sorsa izgatja az SZ-et, hanem a szászoké. Nyugati emigrációk eddigi legsikeresebb akciója az erdélyi magyarság ügyében, szerintem — sajnos — félre csúszott! A nagy kampányból az maradt meg a nyugati közvéleményben (részben a román emigráció ügyes taktikázása folytán), hogy az a Ceausescu egy sötét diktátor: hogy Romániában súlyosan megsértik az emberi jogokat s ez egyformán érinti az egész román népet, tehát románokat, szászokát, magyarokat, zsidókat stb., hiszen mindenki egyformán szenved, éheznek, fázik. — És ez mind szó szerint igaz. Csakhogy nem erről volt szó. Hanem arról, hogy az ún. „bulldózer-politika” s más egyéb, a két és félmillió magyar kisebbség szétkergetését, széttelepítését, végső fokom egésemmisítést célozza. De erről alig esik szó. Így az ENSZ Emberi Jogok Bizottságának legutóbb Genfben tartott ülésén — a magyar kiküldött kivételével — általánosságban követelték egy bizottság felállítását a romániai (tehát nem az erdélyi) „jogsértések kivizsgálására”. Igen jellemző a francia miniszterelnök, Michel Rocard felszólalása, amely sürgeti, hogy „a Bizottság ne habozzék olyan helyzetekkel is foglalkozni, mint a szerezencsétlen román népé (sic!), amelyet uralkodói (?) kizárnak az európai vérkeringésből”. Természetesen a múlthoz képest nagy eredmény, hogy a Nyugat elítéli ma a Ceausescu-diktatúrát. Ellene a román — úgymond — „társemigráció” is szívesen fölvonul, zászlók alatt. De bizonyára nem az erdélyi magyarság iránti szimpátiából. Hogyis szól ama iskolában tanult latin közmondás: „Timeo Danaos et dona ferentes”. Félek az ellenségétől, mégha ajándékot hoz is.

Szamosi József

Két jubileum

Dr. Ritter Márton, a Kastl-i Magyar Gimnázium igazgatója az elmúlt betekben ünnepelte szentmise keretében pappászentelésének 40. évfordulóját. Egerben szentelte pappá dr. Czappik Gyula érsek 1949-ben. Első szentmiséje alatt közvetítették a hangszórók Mindszenty József hercegprímás perét barsogva a városban. Kívánjuk papi működésére Isten bőséges áldását.

Ambrosz Szaniszló pápai prelátus május 6-án ünnepli születésének 80 éves jubileumát. Csíkszentmártonban született, Csíkszeredán érettségizett, 1934-ben szentelték pappá Gyulafehérváron. Több helyen káplán és plébános, 1944-ben katona lelkész, majd orosz fogságba kerül. 1948 júliusában szabadul, tábori lelkész Passau-Waldwerke-ben és az ottani magyar iskola igazgatója. 1951—54-ig a Lindenbergi, ezután a Bauschlott-i magyar gimnázium igazgatója és bitoktatója.

1962. január 1-től a Hessen-i magyarok lelkésze, Frankfurt-i központtal. 1982-ben nyugdíjba vonult, most is Frankfurtban él. E jóságban, áldozatvállalásban, ember- és hazaszeretletben, Isten kegyelmében gazdag életet lehetetlen néhány sorban érzékeltetni. Köszönjük, amit nekünk adott s értünk tett. A jó Isten áldását kérjük életére, szívből kívánunk erőt, egészséget további — reméljük, számos — évre

AD MULTOS ANNOS!

Bogyay Tamás köszöntése

Münchenben, a Magyar Katolikus Misszió házában, április 6-án, a Pax Romana rendezésében családias, baráti légkörben ünnepelték Bogyay Tamást, a kiváló történészt és művészettörténészt 80. születésnapja alkalmából. Cserháti Ferenc plébános, mint házigazda üdvözölte a jubiléumot. Az üdvözlés után Bogyay Tamás megköszönte a meghívást, majd közvetlen modorban, kedves humorral szólt életének néhány emlékeztető epizódjáról. Kecskési Csilla és Stief Noémi népviseletbe öltözve énekeltek el egy régi székelyföldi köszöntőt, majd Szamosi József tartott „laudációt” Bogyay Tamásról, főleg tudományos működését méltatva. A bensőséges ünneplés magyarosan terített asztalnál, magyaros vacsora keretében folyt le. A székelykáposzta (Kati néni remeklése), a pompás gyümölcslátás tálak, a házikészítésű almás rétes és pogácsa külön-külön is költeményt érdemelt volna.

Ugyancsak Münchenben: a Magyar Intézet (Ung. Institut München) új helyiségének felavatását és Bogyay Tamás 80. születésnapját együtt ünnepelte április 11-én. Bogyay Tamást, aki a Magyar Intézet egyik alapítótagja és első vezetője volt, a jelenlegi igazgató, Horst Glassl professor köszöntötte fel. Válaszul Bogyay az Intézet létesítésének történetére és munkájára tekintett vissza. Az „Új Látóhatár” szerkesztősége nevében Molnár József mondott köszöntőt Bogyay Tamásra, mint a folyóirat egyik legrégebbi munkatársára. Végül Dr. Rudolf Trofenik — az ő vállalatánál jelennek meg a Magyar Intézet kiadványai — néhány történeti érdekű képdokumentumot adott át Bogyay Tamás kezébe az Intézet részére.

A múlt kiesett hatalmunkból, — a jövőnknek urai vagyunk!
Széchenyi István

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Halálozás: Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Faber György** okl. gazda, a Magyar Gazda Híradó szerkesztője, türellemmel viselt szenvedés után február 16-án, életének 86. esztendejében megtért temetőjébe.

A halottat február 23-án, csütörtökön, 8.30 órakor a bécsi evangélikus temetőben (Zentralfriedhof 3. Tor) történt bejelentést követően a keszthelyi családi sírboltba szállították. Gyászolják Faber-Körmeny Ida, a rokonok és jó barátok.

Linz: Keresztelés: 1988. november 25-én, Bad Kreuzenben megkeresztelték **Kármán Zitát**, Nagy Ferenc József és Tar György leányát. — Ugyancsak Bad Kreuzenben december 9-én keresztelték meg **Kocsis Bettinát**, K. Péter és Fábrián Gabriella leányát. — Ugyanítt és ugyanazon a napon megkeresztelték **Oláh Martin Thomast**, O. Gyula és Gönczi Edit fiát.

Halottaink: Szolga Szabina tanuló, 13 éves korában (Nöbauerstr.44). **Koós László** honfitársunk Wallseeban tragikus körülmények között hunyt el. Temetése 1989. november 8-án volt. 1989. március 3-ára virradó éjszaka Langensteinben elhunyt a 34 éves **Moinár Zsolt** és a 30 éves **Hüse Imre**. Mindkettő ugyancsak tragikus körülmények között. **Radványi Antal** (Amselweg 5), nyugdíjas honfitársunk 72 éves korában hunyt el. **Puschmann Magda** honfitársnőnk elhalálozott. Msgr. Balogh Vince plébános március 7-én temette.

BELGIUM

Elhunyt **Gyömörey György** 44 évesen hirtelen halállal Brüsszelben. Nyugodjék békében.

„Jöjj derék és hű szolgám, mivel a keresztesen hű voltál, sokat bízik rád, jöjj be Urad örömébe.”

Tragikus hirtelenséggel távozott körünkből szeretett és nagyrabecsült **Anna** nővérünk. Erdélyben, 1905-ben született Gyergyószentmiklóson. A bércs szép hegyvidékről származott, népes család gyermekeként nevelkedett, hitben, becsületben és szeretetben. Sokszor visszaemlékezett életében a szelídséggel párosult apai szigorra, édesanyja jószágára, testvérei szeretetére. Olyan vihartálló lett, mint egy ott felnőtt fenyőfa, nem törte meg az idegen, nem tudta semmi megváltoztatni hitét, magyarságát: az idegenben is mások vizsgáztatása lett a feladata.

Apróhirdetések

Szeretetre, megértésre vágyó férfi, 155 cm magas, 41 éves. Svájcban él, leszázalkolt, keresi élete párját 30 évtől 40-ig, kis hiba nem akadály. „Hűség” jellegére a kiadóba.

A **Balaton északi részén**, nagyon szép nyaraló kerettel eladó. Cím: Judit Meskó, 5810 Witten, Steinstr. 26.

Kisiparos vállalkozó épületasztalosipari szerkezetek felújítását, karbantartását, faipari termékek gyártását kooperációban is. Cím: Sulez Gábor, asztalos kisiparos, Sallai J. út 12, H-2145 Kerepestarcsa (Szilasliget).

26 éves, diplomás, 165 cm, humán érdeklődésű lány keresi hozzáillő férfit ismeretségi házasság céljából. Leveleket „Szeretet” jellegére a kiadóba.

Balaton szőlő, Keszthelytől 15 km-re eladó. Panoráma kilátással a tóra. 370 négyzetméter, kordonos műveléssel, préházal, villany, víz bevezetve, építési engedéllyel. „Északi part” jellegére a kiadóba.

Magyar - német nyelvű fordítások. / Fordítószolgálat. Okiratok, jogszövegek, bizonyítványok, valamint jogügyletek gyors és megbízható hiteles fordítását vállalja: Übersetzungsbüro BLUMMER, 6973 Boxberg-Schweigern, Bahnhofstr. 23. Telefon: (079 30) 25 50.

HARGITA PANZIÓ

BÉCSBEN a Mariahilferstr.-Andreasgasse sarkán. Székely faragott bútor berendezéssel várja Önt egy családias hangulat. Szobafoglalás telefonon: 0043 / 222 / 96 19 28 és 932 85 64. A-1070 Wien Andreasgasse 1/8.

AJÁNDÉKAUTÓ SZOLGÁLAT!

Ajándékozta meg magyarországi rokonait, ismerőseit, az AMT Exp.-Imp. győri telephelyén átvehető LADA- és SAMARA típusú személygépkocsikkal. Színválasztás — azonnali átvétel.

☎ 0049 (0)6227 5 91 50

☎ Győr: 0036 96 11 533 - 79 mellék.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél: **Joseph DANI**, Huntview Dr., NW., Calgary, Alta. T2K 5E4, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő: „Életünk”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe, küldeni a csekket. Itt egyenkénti beváltásnál a 30 DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 13.— US \$ + 10.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből küldjük.

NÉMETORSZÁG

Förster Balázné szül. Szabó Aranka, drága jó feleség, édesanyja, nagymama, életének 73., házasságának 50. évében hosszas, de türellemmel viselt betegség után az anyaszentegyház szentségeivel megerősítve, március 11-én **Berlinben** elhunyt. Földi maradványait március 31-én, 11.30 órakor helyezték „ideiglenes” nyugalomra a berlini Gerichtrasse-i urnamegőrzőbe.

„A szeretet gyémántja teszi az ember szívét, hogy semmi keserves ütésektől meg ne romoljon.” (Pázmány Péter)

Gyászolják szerettei.

Eppingen-Mühlbach: Halálozás: 1988. december 18-án Eppingenben elhunyt **dr. Bárdos Vilmos Rudolf** hirtelen és váratlan halállal. Mély fájdalommal gyászolják felesége **Bárdos Etelka** és családja.

Mannheim: Halottunk: Gall Lajos, február 14-én, életének 74. évében elhunyt. A rokonság, valamint az ismerősök és jóbarátok kísérték őt utolsó földi útjára s most a kaiserslauterni temetőben várja a földtámadás napját. Nyugodjék Isten irgalmasságából békecségekben!

München: Halálozás: Gorondi Novák Andorné szül. Forcher Gizella, január 14-én elhunyt. Temetési szertartása a müncheni Ostfriedhofban volt. Személyében a Komárnicki-család nagynénjét gyászolja, továbbá gyászolja még sok szerető barátja.

Tuttlingenben elhunyt Schrenk József, február 26-án, 76 éves korában. Gyászolja felesége Schrenk Erzsébet. Nyugodjék békében!

NORVÉGIA — DÁNIA

Halottaink: Konkoly-Thege Miklós Osloban; **Patai Lászlóné** Kopenhágában elhunyt. R.I.P. — Nyugodjanak Krisztus békéjében!

*

† GERALDINE NÖVÉR

A burgenlandi Rohoncon (Rechnitz), a Szent Erzsébet Otthonban, 80 éves korában elhunyt **Galavits Geraldine** nővér, az Isteni Megváltó Leányai rendtagja. A budai Szent Margit leánygimnáziumban a modern nyelvek tanára volt, a szerzetesrendek feloszlata után Rómában létesített rendjének új központját és 1964—69 között ő vezette a hongregációt. Ugyanott a Nemzetközi Karitás munkatársaként dolgozott, majd Bécsben Mindszenty bíboros titkárnője volt és ebben a minőségében a bíboros kéziratát dolgozta fel. A római „Villa Mater Redemptoris” magyar záránokház létesítése is az ő nevéhez fűződik. Éveket töltött az Egyesült Államokban, majd élete utolsó éveit a linzi Szent Margit Otthonban. Április 7-én temették el a Kismarton-Felsőhegy-i (Eisenstadt-Oberberg) temetőben. R. I. P.

Az angliai r. k. magyar hívek kérésére II. János Pál pápa **Tüttő György** angliai főlelkésszt több évtizedes kiváló lelkipásztori tevékenysége elismerésül *tb. pápai prelátussá* nevezte ki. Kevin O'Connor liverpooli segédpüspök, az Angliában működő idegen származású lelkészek püspöke személyesen adta át az erre vonatkozó hivatalos okmányt. Az 1989. április 2-i magyar szentmise után a nagy számmal összegyűlt hívek lelkesen ünnepelték szeretett lelkipásztoruk kitüntetését. **dr. Orosz Endré**

GYŰJTÉS

AZ ERDÉLYI MENEKÜLTEKNEK

A Magyarországra menekült és a még Erdélyben élő magyar testvéreink segítségére gyűjtést tartunk, amelyet a nemzetközileg ismert egyházi szervezet, a „Speckpater” segélyszervezete közvetlenül juttat el a rászorulókhhoz. Az adományokat egész Európából a következő csekk számlára kérjük befizetni: **Kirche im Not Ostpriesterhilfe Deutschland e.V. — Ungarnhilfe-Siebenbürgen — Postgiroamt München, BLZ 700 100 80, Konto-Nr.: 3481-809.**

Az „Ungarnhilfe-Siebenbürgen” megjelölés feltétlen szükséges, így nem lehet a befizetett összeget más célra felhasználni!

Helyreigazítás: Áprilisi számunkból a Torontóban elhunyt Miasszonyunkról nevezett Kalocsai Szegény Iskolánévrek általános főnöknőjének neve hibásan szerepelt. Az elhunyt nővér neve **Moullion Mária Antónia**. A híradást a sajnálatos tévedéssel a „félhivatalos egyházi lapból”, a Magyar Kurirból vettük.

Apróhirdetések

Nyugaton élő, 56 éves magyar dolgozó nő megosztaná magányát és otthonát lelkiellátásban gazdag, komoly, józan életű, nemdohányzó, korban hozzáillő magyar férfivel. Jellege: „Talán még nem késő”.

NSZK-ban élő, józan életű és gondolkodású férfi 46 / 175 / 70 kg, megismerkedne csinos, jóalakú hölgygel. Jellege: „Szeretet, boldogság” a kiadóba fotóval.

Münchenben élő, 23 éves, 160 cm magas, magyar származású, családcentrikus, zenét és utazást kedvelő nő 8 hónapos gyermekével keresi hasonló tulajdonságokkal rendelkező, káros szenvedélyektől mentes férfi ismeretségi 30 éves korig. Jellege: „Talán Téged keresetelek”.

Középkorú, 162 cm magas, 65 kg, független egyetemi végzettségű, Jugoszláviában élő hölgy azonos adottságú férfi komoly ismeretségi keresi. Jellege: „Sára”.

Keresek egy jól ápolt, korrekt partnert 58—70 éves korig, aki időmilliomos és kocsijával szeret utazni közös kiadással. Esetleg fényképes válaszokat a kiadóba kérek. Jellege: „Nyugalom”.

Az NSZK-ban élő, 57 / 165, jómegjelenésű, középkorú szakk munkás, szereti mindazt ami szép és jó az életben, csinos, jómegjelenésű hölgy ismeretségi keresi házasság céljából. „Nem iszom, nem dohányzom” jellegére a kiadóba.

Mérnök, 32 éves, 182 cm, független, keresi csinos, melegsívű, szellemileg igényes hölgy ismeretségi. Választ (fotó) „Stuttgart” jellegére a kiadóba.

Baden-Württembergben élő, 178 cm magas, sportos megjelenésű tisztviselő várja vidám hölgyek fényképes levelét házasság céljából. Jellege: „Tavaszi”.

Bonn közelében élő, 40 éves, üzletkötő férfi (német állampolgár) keresi őszinte, jólelkű, gyermektelen nők ismeretségi 35 éves korig. Garántált biztonság, boldogság. Jellege: „Tegezdjünk”.

Svájcban élő, 45 éves, 165 cm magas csinos nő, 5 éves kislányával megismerkedne házasság céljából komoly, intelligens, becsületes, jómegjelenésű, nemdohányzó férfivel 45—55 éves korig. Lehetőleg fényképes leveleket kérek. „Kedves” jellegére.

18 éves érettségiző budapesti lány, gyermekfelügyelet, időkész gondozását, háztartási munkát vállal francia nyelvterületen lakhatásért, ellátásért, zsebpénzért. „Nelvgyakorlás” jellegére a kiadóba.

Németesítés ügyében keresem akik ismerték **Wändisch Józsefet Tatabánya Fel-sőségallán**. Élt: 1904—1984. ☎ 0203490137.

Kifogástalan, jó állapotban lévő 1595-ben nyomtatott Vizsoli biblia magyar nyelven, 30 x 20 cm pregelt bőrkötésben, 686 oldal, a legtöbbet ígérnek eladó. Károlyi biblia 236 oldal, bőrkötéses, teljesen használhatatlan, mondhatni új könyv eladó. Cím: Böhönyey Smecz Kálmán, Karthäuser Str. 24, D-5300 Bonn 1. ☎ 2 32 26 81.

Spanyolországban, Costa Doradán komfortos villa sürgősen eladó. Érdeklődni lehet Svájcban 18 óra után. ☎ 032 93 39 40.

Balatonszemesen 10 szobás parti villa csoportoknak, vagy egyéneknek hosszabb-rövidebb időre kiadó. Melegvíz, konyhaszámolat. Dr. Bernusné Bajcsy-Zsilinszky út 20, H-1051 Budapest. ☎ 318-230.

Hímzett, magyaros terítők, blúzok, bolero nagy választékban kaphatók, vagy méret utáni elkészítését vállalom. Jellege: „Kalooca”.

Május 1-től szeptember 30-ig fogadja vendégeit 1 személyes apartmanjaiban a Prohászka Papi üdülő. Csók u. 24, H-8230 Balatonfüred. Miszés a házi kápolnában.

Közismert tánc és szórakoztató zenekar, kis és nagy összeállításban áll az Önök rendelkezésére. Lakodalmakon, bálokon és rendezvényeken jó hangulatról gondoskodunk. Telefon: (02 21) 5 99 35 54.

Balaton két szobás nyaraló kiadó 2—5 személyre, napi 80.— DM-ért. Tenisz, szörf, lovaglási lehetőség a közelben. Konyhaszámolat. Sıkabonyi Gy., Petzvál u. 4, H-1115 Budapest. ☎ 1-858 565.

Canon, Harris / 3M fénymásológó Telefax Computer, stb. Vétel + lízing. Magyaroknak 10% árkedvezmény. Külföldre is szállítunk. Ludwig Flesser Bürotechnik, Wilhelm-Hamacher-Platz 7, 5210 Troisdorf, ☎ (022 41) 7 36 44 + 7 02 44.

Ajándékozom romániai barátainak magyar film-videókat. Szállítást lebonylítjuk. ☎ (0241) 17 33 55 vagy (089) 4 47 12 49.

Dunabogdányban gyönyörű panorámás kilátással kis faház max. 3 személyre kiadó, 40.— DM-ért naponta. Jánosa Éva, 8000 München 80, Pariser Str. 36. Telefon: (0 89) 4 47 12 49

Eladó! Házhoz szállítással 21 darabból álló komplett ebédlőbútor, dr. Károlyi Sándor gróf számára készítette Steller Dénes Gödöllőn 1942-ben. A körtéfből készült bútorok egész felületét népi faragás borítja ornamentális virág-és életjelenetekkel. Muzzeális darabok. Minden motívum más. Neobaro-rok cseresznyefa garnitúra: dupla rekamié, 2 fotel, 2 szék és asztal, hagyományosan felújítva selyembrokat húzattól. Tel.: (0711) 86 18 33 (NSZK)

MAGYAR FILMEK nagy választékban VIDEO kazettán!
Jánosa Éva, Pariser Str. 36
8000 München 80, ☎ (0 89) 4 47 12 49
Kölcsönzés és eladás!
Kívánságra tájékoztatót küldök!

BALATONI NYARALÓ kiadó Badacsonyban, 3 szoba össz-komfort, 4—5 személyre.
Dr. Josef Borkó, Zürich,
Ackerstr. 191. ☎ 8 41 06 68

ÉRTÉKES AJÁNDÉK!

Padányi Viktor:
Történelmi tanulmányok 12.— \$
Májusi fagy 10.— \$
A nagy tragédia I-II. szintézis 22.— \$
dr. Szilvay Gyula: A magyar és testvéreink őstörténete 12.50 \$
Ferdinandy Mihály: Ellenszegülők (Apám és 3 nemzedéke) 14.— \$
Fábrián József: Budapest a Duna gyöngye 9.— \$
Baráthosy—Balogh Benedek: Sumérok-Szittyák—Östuránok 8.— \$
Füry Lajos: A bécsi színház történelmi regény trilógia 22.— \$
Sztinyai Zoltán: Még ég a láng — korrajz 12.— \$
Nyíró József: Néma küzdelem 16.— \$
Megrendelhetők: Dr. Fabó László
22. Hancock Str., San Francisco, CA 94114, USA.

Az emigrációs magyar irodalom figyelemreméltó újdonsága: verses dráma István és Koppány küzdelméről!

I S T E F Á N

Megrendelhető 12.— \$ és portó előzetes beküldésével a szerző címén: Paul H. Madarász, 457 Via del Rey, Monterey, CA 93940, USA.

Balatonfüredi, kétszintes különálló üdülő, hét ágyval, kerttel kiadó.

Házállat tartható. Főszezonban napi 100.— DM. Elő- és utószezonban napi 70.— DM. Érdeklődni lehet: Telefon: 0036 96 12 916, vagy Basel: Telefon (61) 46 30 63.

A „TÉBOLY” francia nyelven! Töttösy Ernő: Téboldy című könyve az angol és német kiadás után megjelent francia nyelven is:

„L'EMPIRE DES FOUS” címen a párizsi L'Harmattan kiadó jelentette meg. A francia változatot hosszán ismertette a belga televízió.

Korlátozott számban a szerzőnél 35.— + 5.— DM portó = 40.— DM csekk, vagy készpénz ellenében (szerzői leszállított árban) magyar, német, angol nyelven is kapható. Töttösy Ernő, 3, av, Lambeau, B-1200 Bruxelles.

Mielőtt valahol pénzt befektetne,

investáljon először egy objektív, szakszerű és diszkrét tanácsadásba!!!
* Hogyan tudnám céltudatosan a vagyonomat felépíteni?
* Nehezen megdolgozott pénzéért 15%-os évi kamat (10.000 DM-től Quellensteuerfrei)
* Szeretne aranyat legalásan 30%-kal olcsóbban vásárolni?
* Házépítés? De hogyan?
Irodánk segít problémáinak megoldásában! Hívjon fel bennünket!

KONRÁD, ☎ (052 41) 5 90 31
10.00—12.00 és 14.00—16.00 óra között.

RADIO FREE EUROPE
RADIO LIBERTY

American Radio Station in Munich has a vacancy (18 months) for a

Radio Program Analyst

to review, analyze, summarize, and translate its own programming from the hungarian language into English.

Requirements: fluency in English and Hungarian, specific knowledge of Hungarian history and culture.

Please submit your written application to:

RFE/RL, Inc., Recruitment Office,
Oettingenstr. 67, D-8000 Munich 22

MAGYAR HENTES ÁRU!
Jóminőségű áruinkat mindenhol ismerik!
REDELJEN ÖN IS! HAZAI ÍZEK!

Friss töpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	13.—
Száras kolbász	1 kg	20.—
— Ha elégedett, mondja el barátainak! —		
Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.—
Orig. »Szegedi« paprikás szalámi		32.—
Finom »Debreceni«	1 kg	18.—
Paprikás »Pusztai« szalámi	1 kg	18.—
Krakau paprikával v. nélkül	1 kg	12.—
Fokhagymás sonkaszalámi	1 kg	18.—
Sonkaszalámi Pol. Art. 90% sovány		22.—
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.—
— Üzemünkben szeretettel várjuk! —		
Próbavásárlásnál 10% árengedmény!		
Szállítunkf utánvétellel vagy számlára.		
VIKTOR PÁL hentes - mester		
7063 Welzheim, Lerchenstr. 29		
Telefon (éjjel - nappal): (0 71 82) 67 36		

„TÉTÉNY“ Ungarische Spezialitäten
— Inh.: O. Bayer —
Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2
Telefon: (0 89) 1 29 63 93 és 4 30 44 98

NYITVATARTÁSI IDŐ:
csütörtökön és pénteken 8.30—18.00 óráig,
szombaton 9.00—13.00 óráig.

Somlói juhfark		8.90
Balaton olaszrizling	1 liter	5.70
Balaton kékfrankos	1 liter	5.70
Debrői hárslevelű		6.80
Badacsonyi kékenyeli		7.20
Badacsonyi szürkebarát		7.30
Soproni kékfrankos		6.80
Villányi burgundi		7.30
Csopaki rizling		6.80
Zöldszilváni		7.30
Tokaji aszú 4 puttonos		14.50
Tokaji aszú 3 puttonos		12.50
Tokaji szamorodni		10.50
Vilmos körtepálinka		24.50
Keckemeti barackpálinka		27.—
Cseresznye pálinka		24.50
Kosher szilvapálinka		32.—
Beverage Bitters (Unicum)	0.5 liter	16.—
Pick szalámi	1 kg	27.—
Csabai	1 kg	25.—
Gyulai	1 kg	23.—
Házi kolbász	1 kg	19.—
Disznósajt	1 kg	12.50
Véres májas hurka	1 kg	12.50
Tarhonya, kockatészta	1/2 kg	3.80
Paprika káposztával	0.7 liter	4.90
Paprika káposztával	2 liter	10.50

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK
NAGY VÁLASZTEKBN.
oleső áron raktárról. Kérje árlistánkat.
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0 911) 35 79 21
Virchowstr. 45. D-8500 Nürnberg 10

„INSTITUT MADELEINE“
Őn talán nem magányos, de ismerősei között bizonyára akad, aki az. Kérjük, adja át címünket bizalommal! Társkeresés, házasság — teljes diszkrécióval! — Kérje díjtalan tájékoztatónkat Wegenerstr. 6, D-8000 München 45. Telefon: (0 89) 3 11 66 22

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállalkozásokat magyarról németre és németről magyarra. 8000 München 1, Postfach 162. Telefon: (0 89) 53 02 35.

Mindenféle lakatos- és forgácsolási munkát, helyszíni szerelést elvállalnak magyar szakemberek. Jelige: „Megbízható, pontos“.

Fényképes magyar levelezési társaság keres korhatár nélküli tagokat házasság, társasutazás céljából. Kérem írjon az alábbi címre és kérjen részletes felvilágosítást. Dobar Etelka, Frejs väg 10, S-145 71 Norsborg.

Pestlőrincen 2 szoba összkomfortos család ház kerttel eladó. Érdeklődni: „Gyümölcsös kert“ jeligére a szerkesztőségbe.

A R T
DÉMÉNAGEMENTS S. A.
Szállítási vállalat.

Szállítunk belföldre és külföldre, tengerentúrra - légiszállítással is - költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézésé.

Magyarországra is szállítunk!
Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk:
Trans COOP, Honvéd utca 28,
7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!
ART Déménagement S. A.
2 rte du Grand Lancy
CH - 1211 Genève 26
Telefon: 0 22 / 43 36 32 (magyarul is.)
Privát cím: Keresztes László
58 rte de Vervier
CH - 1227 Carouge, GE
Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után.

Dr. Gosztonyi Péter
FÖLTÁMADOTT A TENGER... 1956
A Magyar Október részletes története előre fizetve: 38.— DM, illetve 20 dollár
A könyv megrendelhető: Druck Herp:
D-8000 München 40, Tengstrasse 35

DÍOSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

Több mint
100 MAGYAR FILM-VIDEOBÓL
válogathat!
ADAMEL-VIDEO út 29-51 BAACHEN 0241/73355

LAKÁS MAGYARORSZÁGON!
Hazatelepülőknél, nyugdíjasoknak, üzletembereknek.
Vezérképviselő Európára és Afrikára (kivéve NSZK):
INTERCOMP, Postfach 430,
CH-1211 Genève 1, ☎ (22) 32 39 37

Fejős Ottó: MEGKÖVESEDEK (1984)
és **ÁTTETSZŐ FÉNY (1986)** című verses kötetei kaphatók az Életünk kiadóhivatalában, kötetenként 21.— DM árrban.

B É L Y E G G Y Ű J T Ő K !
Minden magyar bélyeget hiányjegyzék alapján szállítunk!
— Kérje ajánlatunkat! —
Specialitások: Levelek - Ritkaságok.
- Zepelinrepülések. - Tényomatok.
- Különlegességek állandó vétele és eladása.

Kérje díjtalan készletjegyzékünket.
TALAS & PARTNER AG
Rosenbergstr. 70, CH-9001 St. Gallen

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vászonkötésben \$ 10.— DM 20.—

Mindszenty Okmánytár: Mindszenty tanítása. 313 o. \$ 8.— DM 15.—

Mindszenty Okmánytár: Mindszenty áldozata. 320 o, \$ 8.— DM 15.—

Mindszenty József: Esztergom a Prímások városa. 135 oldal.
\$ 8.— DM 15.—

Vecsey József: Emlékezés Mindszenty bíboros édesanyjára. 255 oldal.
\$ 8.— DM 15.—

Mindszenty Dokumentation: Ungarns Kirche im Kampf (II). 335 oldal.
\$ 8.— DM 15.—

Der Prozeß. Mindszenty Dokumente. (Dr. Vecsey.) 400 oldal.
\$ 8.— DM 15.—

Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. \$ 4.— DM 6.—

Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben \$ 10.— DM 20.—

Szállításnál + portóköltség.

Megrendelhető:
az **ÉLETÜNK** kiadóhivatalánál
Oberföhringer Str. 40
D-8000 München 81 W. Germany

H A Z A I H E N T E S Á R U DM

1 kg Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg Véreshurka rizsával	12.—
1 kg Májashurka rizsával	12.—
1 kg Disznósajt	14.80
1 kg Tokaszalonna	10.80
1 kg Húsos vastagszalonna	14.—
1 kg Tepertő	16.—
1 kg Füstölt borda	12.—
1 kg Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvétele.
5 kilón felüli rendelésnél portómentes.
Külföldre nem szállítunk!
MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

M. SZERDAY - Metropolitan Buchhandlung

KÖNYV ÉS HANGLEMEZ Sfr.

Harsányi: Magyar Rapszódia 69.—
Géraldi Paul: Te meg én 29.—
Tolkien: A gyűrűk ura 1—3. köt. 48.—
Móricz: Schatten der Sonne, Der große Fürst, Zaubergarten, 1—3. köt. 54.—
Proust: Az eltűnt idő nyomában 1—3. k. Svann, Bimbózó lányok árnyékában, Quermantesék 85.—
Remarque: Éjszaka Lizabonban 22.—
Tardi L.: Régi feljegyzések Magyarországról 12.—
Paszternák: Zsivágó Doktor 42.—
Magyar elbeszélők a 19. sz.-ban 1., 2. 38.—
“ ” a 20. sz.-ban, 1., 2., 3. k. 48.—
M. Mitchell: Elfújta a szél, 1., 2. köt. 80.—
Németh László válogatott művei, 1-3. 73.—
Sienkiewicz: Quo vadis 34.—
és még sok ezer könyv és hanglemmez kapható! * Kérje katalógusunkat!

M. SZERDAY - Metropolitan Buchhandlung
Teichweg 16, CH-4142 Münchenstein-Schw.
☎ 061/46 59 02. Külföldről: 0041/61 46 59 02

Ha bármely német napilapot, illetve képesújságot szeretne előfizetni, Billmayer Annuskánál 10—20 DM árkedvezményt kap. (089) 35 21 16.

É L E T Ü N K
Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Oberföhringer Str. 40.
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38
Felelős Kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkésziség
Főszerkesztő: P. Szóke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge.
Oberföhringer Str. 40
8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38
Chefredakteur: P. János Szóke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 20.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 30.—
ELŐFIZETÉS:
Az Életünköt a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!
Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
Előfizetési ár egy évre DM 20.— vagy ennek megfelelő valuta.
Tengerentúrra légipostával DM 30.—
Lapzárta minden hónap 15-én
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.
Postgiraom München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Konto-Nr. 145 837 - BLZ 700 202 70
Kath. Ung. Seelsorge „Életünk“.
Erscheint 11mal im Jahr.
Druck: Danubia Druckerei GmbH-Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. — A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!
Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontra, hanem postacsekkkontra kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto, Postgiraom München, Konto-Nr. 606 50 - 803.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!
Hirdetési díjak 1986. november 1-től:
Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 5.—
Jelige portóval DM 5.—
Külön kivánságokat esetenként árazunk.
Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
Nagybetűs (kétsoros) sor DM 16.—
Keretben megkezdett 5 cm-enként DM 10.—

Kéthasabos hirdetés az összeg kétszerese.
Egymásután háromszori hirdetés esetén 10% kedvezmény.
Egymásután hatszori hirdetés esetén 20% kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25% kedvezmény.

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.
Hivatalos órák a hirdetésekkel kapcsolatban: hétfőtől — péntekig, 10-00 — 15.00 óra között. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ezidőben érdeklődjenek telefonon.

● NEMZETŐR KÖNYVEK ●

Gloria victis 1956—86,	DM
3. kiadás, 156 oldal	20.—
Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 oldal	35.—
Szolzenyicin: Gulag szigetecsoport II 580 oldal	25.—
Makra Zoltán: Honvédelmi miniszterek szolgálatában	24.—
Teilhard de Chardin: Tudomány és Krisztus, 294 o., fele áron, portóval	12.—
— Az emberi energia, 250 oldal fele áron, portóval	12.—

Megrendelhető a könyv árának egyidejű be-
küldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88,
D-8000 München 50, BRD címen.

Billmayer Annuska sikeres koncertjéről
videó- és magnókazetta kapható az alábbi címen: B. A. 8000 München 40, Korbinian-
Str. 1/II. Tel.: (0 89) 35 21 16.

Medaillon

Öreg ékszerek, ezüst használati tárgyak, komplett evőeszközök, tálca a K.ú.K. időből nagy választékban.

VÉTEL & ELADÁS!

Ludwig-Thoma-Str. 13
8183 ROTTACH-EGERN
Tel. 08022/5441

Janos Toth

IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT MAGYARORSZÁGRA!

A VÁMMENTES AJÁNDÉKAUTÓK LEGÚJABB ÁRAI:

Lada 1300 S	6,835.— DM	Skoda 120 L	6,045.— DM
Lada 1300 Combi	7,415.— DM	Polski Fiat 126 E	4,125.— DM
Lada Samara (2105)	7,585.— DM	Dacia 1310 TX	5,875.— DM
Lada 1500 L (2107)	8,235.— DM	Trabant Special	3,125.— DM
Lada NIVA Geländewag.	10,365.— DM	Trabant S Combi	3,505.— DM

A közben befizetett különbözetet visszafizetjük!
Kérje részletes árlistánkat, postafordultával megküldjük!

PENZÁTUTALÁSOK 100.— DM = 3,224.90 Forint.

LEGÚJABB HÍREK: 8 %-os árcsökkentés április 14-től!!!

Befizetések: **M A G N U S GmbH** „IKKA - Sonderkonto“
Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25

MAGNUS GmbH
6000 FRANKFURT / M. 56
Im Feldchen 35
Telefon (061 01) 4 77 12
TELEFAX (06101) 44680

INTERNATIONALE REPRÄSENTANZ

TAVASZI KÖNYVAJÁNLATUNK! DM

ALDRICH: A múlt diadala. (Sikeres regény) 10.80

BIBLIA, Ó- és Újszövetségi Szentírás 48.—

BOFF: Teológus a zöld pokolban 3.—

DEBBRECHT: Mit kezdjek a misével? (válasz fiataloknak) 5.—

FOHÁSZOK ÉS VALLOMÁSOK: A világ legszebb imái 19.80

HERMANN: A katolikus egyház története Magyarországon 32.—

LEWIS: Keresztény vagyok! (Megtért ateista hitvallása) 8-10

LEWIS: Caspián herceg (Meseregény) 6.—

LEWIS: Az oroszán, a boszorkány és a különös ruhásszekrény 6.—

II. JÁNOS PÁL: „Sollicitudo Rei Socialis“ k. szociális körlevele 6.—

MEDJUGORJE. Beszámoló — képek — dokumentumok 30.—

MINDSZENTY: Emlékirataim, 3. kiadás 24.—

NYÍRI: Alapvető etika 14.40

Az orosz vallásbölcsélet virágkora. Tolsztojtól Bergyajevig 19.20

RAHNER: Az élet imádságai 3.40

ÚJ KATEKIZMUS (A híres „holland katekizmus“ magyarul) 24.—

P. SZÓKE: Márton Áron. (A nagy erdélyi püspök saját írásaival) 24.—

TAIZÉI IMÁK ÉS ÉNEKEK 10.80

A hazai és külföldi katolikus kiadványokat a leggyorsabban számlával szállítja a **Katolikus Magyar Sajtó-Munkaközösség**, német rövidítéssel **KUPA**, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60, ☎ (0 89) 8 11 14 24. Tisztelettel várjuk megrendelését! Felhívjuk becses figyelmét arra, hogy a legjobb könyvek hamar kifognak!